

ת"פ 15265/03/11 - מחלקה משפטית ארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב נגד חב' קסם היבוא בע"מ, דקל בן לולו, ליאור שלומן - לא בעניינו, מישל מאיר בן חיים

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 15265-03-11 מחלקה משפטית ארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב נ' בן לולו ואח'

בפני כבוד השופטת שרה חביב

המאשימה מחלקה משפטית ארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב באמצעות ב"כ עוה"ד שירן באדי

נגד

הנאשמים

1. חב' קסם היבוא בע"מ
 2. דקל בן לולו
 3. ליאור שלומן - לא בעניינו
 4. מישל מאיר בן חיים
- באמצעות ב"כ עוה"ד עמית ברטוב

גזר דין

א. כתב האישום

1. בעניינם של הנאשמים הוגש כתב אישום האוחז ארבעה אישומים שונים בגין עבירות לפי פקודת המכס [נוסח חדש] [להלן: "פקודת המכס"], לפי פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], תשל"ט-1979 [להלן: "פקודת היבוא והיצוא"] וחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 [להלן: "חוק מע"מ"].

2. בין היתר נטען כי הנאשמים, כולם או חלקם - לפי העניין, עסקו בהברחת טובין, הצהירו הצהרות כוזבות במסגרת יבוא למכס, שלחו יד בזיוף כרטסות הנהלת חשבונות של הנאשמת 1 [להלן גם: "הנאשמת"] וקיזזו תשומות בעזרת מסמכים האסורים בקיזוז מול רשויות מע"מ. התזה המוצגת בכתב האישום קושרת בין האישומים השונים באופן שביצועם נועד להסתיר ולכסות, גם חשבונאית, על תרמית יבוא גדולה באמצעות הנאשמת.

3. בכתב האישום נטען כי **הנאשמת** הייתה בתקופה הרלוונטית חברה פרטית מוגבלת במניות שעיסוקה, בין היתר, יבוא מסין, שיווק ומכירת מוצרי צריכה לרבות כלי בית, מוצרי נוי וצעצועים. הנאשמת הייתה רשומה כעוסק מורשה בתקופה הרלוונטית והחל מיום 1.9.2007, או בסמוך לו.

נאשם 2, מר דקל בן לולו [להלן גם: "דקל"] היה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום מנהל בנאשמת ואחראי על היבוא בה. ביום 2.6.2009, או בסמוך לו, הועברו אליו המניות בנאשמת. פעילותה של הנאשמת החליפה את

פעילותה של חברת אושן קונקשקן בע"מ [ח.פ. 513898098, להלן: "**אושן קונקשן**"], אשר פעלה באותו התחום עד דצמבר 2008, או בסמוך לכך, והייתה אף היא בניהולו של דקל.

נאשם 3 מר ליאור שלומן [להלן גם: "**שלומן**"], עבד בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, אצל הנאשמת והיה אחראי על הייבוא בה, וביצע עבור דקל והנאשמת פעולות לצורך שחרור הטובין מרשויות המכס.

נאשם 4, מר מישל בן חיים [להלן גם: "**מישל**"], היה רשום בתקופה הרלוונטית לכתב האישום כעוסק מורשה החל מיום 1.1.2009 או בסמוך לו. לצורך חוק מע"מ נרשם מישל כעוסק שעיסוקו הנהלת חשבונות ויעוץ מס. במסגרת עיסוקו בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, נתן מישל לנאשמת ולדקל שירותי הנהלת חשבונות ויעוץ.

חברת מנטפילד 1983 בע"מ [להלן: "**מנטפילד**"] הייתה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום סוכן מכס אשר פעלה יחד עם חברת עמילין שירותי מכס בע"מ [להלן: "**עמילין**"] לשחרור טובין שיובאו על ידי הנאשמת ודקל מפיקוח רשויות המכס. מנטפילד ועמילין הגישו בשם הנאשמת ודקל ו/או עבורם בהתאמה, את מסמכי שחרור הטובין לרשויות המכס.

4. בזמנים הרלוונטיים לכתב האישום חלה על הנאשמת חובת תשלום מכס ומע"מ בגין הייבוא הרלוונטי.

האישום הראשון

5. האישום הראשון מייחס לנאשמת ולדקל עבירות של השתמטות מתשלום מכס שיש לשלמו [133 עבירות] - לפי סעיף 212(א)(1) בפקודת המכס; הכנת והצגת חשבון מכר שהוא כביכול אמתי ולמעשה אינו כזה - לפי סעיף 212(א)(3) בפקודת המכס; הגשת רשימון כוזב [133 עבירות] - לפי סעיף 212(א)(4) בפקודת המכס; מסירת אמרה שאינה נכונה או מסירת הצהרה שיש בה אמרה כזו [133 עבירות] - לפי סעיף 212(א)(6) בפקודת המכס; הטעיית פקיד מכס בפרט מסויים העלול לפגוע במילוי תפקידו [133 עבירות] - לפי סעיף 212(א)(9) בפקודת המכס; הברחת טובין [133 עבירות] - לפי סעיף 211(א)(1) בפקודת המכס; מסירת ידיעה לא נכונה [133 עבירות] - לפי סעיף 117(א)(3) בחוק מע"מ.

6. בכתב האישום נטען כי מיום 17.8.2008 ועד יום 17.3.2010, או בסמוך לכך, ייבאו הנאשמת ודקל מספקים שונים בסין [להלן: "**הספקים**"], על שם הנאשמת, מוצרי צריכה שונים לרבות כלי בית, מוצרי נוי וצעצועים [להלן: "**הטובין**"]. יבוא הטובין נעשה תוך עשיית מעשי כזב והצהרות כוזבות לרשויות המכס, שכן ערך הטובין המיובאים היה גבוה יותר מזה שהוצהר בפועל לרשויות המכס, ולפיכך סכום מיסי היבוא ששולם בגין יבואם היה נמוך יותר מהסכום שהיה עליהם לשלם [להלן: "**הטובין המוברחים**"].

7. ביום 9.2.2010 נתפס במשרדי הנאשמת דיסק קשיח נייד, אשר היה בחזקתו של שלומן ובו נמצאה תיקייה ובה

חשבונות אשר נחזו להיות חשבונות אמתיים של הספקים מסין, בהם הוצהרו בכזב ערכי טובין נמוכים מהתמורה האמתית ששולמה לספקים בחו"ל עבור הטובין [להלן: "**חשבונות המחשב הכוזבים**"]. לצורך שחרור הטובין המוברחים, מסרה הנאשמת, בהנחיית דקל, למנטפילד ועמילין, מסמכים כוזבים בדבר הטובין המיובאים, לרבות חשבונות ספק כוזבים, הכוללים בחלקם את חשבונות המחשב הכוזבים [להלן: "**המסמכים הכוזבים**"]. על פי המסמכים הכוזבים הוכנו והוגשו, בשם הנאשמת, לרשויות המכס, בבית המכס אשדוד, 133 רשימונים כוזבים בדבר ערך הטובין המיובאים [להלן: "**הרשימונים הכוזבים**"].

8. הנאשמת, דקל ושלומן ביצעו את האמור על מנת שהנאשמת תתחמק מתשלום מיסי יבוא, אשר חלו על הטובין המוברחים אילו הצהירו לרשויות המכס את התמורה האמתית, כפי ששולמה בפועל, לספקים בחו"ל. במעשיה מסרה הנאשמת והגישה לרשות המכס, באמצעות דקל ושלומן, הצהרות כוזבות בדבר ערכם של הטובין המיובאים, ובכך הטעו את פקידי המכס. במעשיה ייבאה הנאשמת, באמצעות דקל ושלומן, את הטובין המוברחים, תוך עשיית מעשי כזב; וכן הבריחה באמצעות השניים טובין החייבים במיסי יבוא, מתוך כוונה להונות את האוצר. במעשי המפורטים לעיל הכין שלומן, בידיעתו ובהנחיית דקל, חשבונות ספק והציגם לרשויות המכס בשם הנאשמת, כחשבונות ספק-מכר אמתיים, בכך סייע לנאשמת ולדקל. כתוצאה ממעשי הנאשמת ודקל, בסיוע של שלומן, השתמטה הנאשמת מתשלום מיסי יבוא בסך כולל של 1,602,402 ₪ [סכום מכס: 631,562 ₪, סכום מע"מ: 970,866 ₪].

9. **מאישום זה זוכו הנאשמים תוך שקבעתי שהפער בין הדיווח למכס ובין מסמכי העבודה הפנימיים של הנאשמת מוסבר בשיטת העבודה של הנאשמת - הכל כפי שהעידו בעיקר עדי התביעה.**

האישום השני

10. האישום השני מייחס לנאשמים 1 ו- 2 עבירות של מסירת ידיעה כוזבת או דו"ח כוזב, 12 עבירות לפי סעיף 117(ב)(1) בחוק מע"מ; ניכוי מס תשומות ללא מסמך כאמור בסעיף 38 בחוק, 314 עבירות לפי סעיף 117 (ב)(5) בחוק מע"מ; הכנת פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות כוזבות, עבירה לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ ושימוש בכל מרמה או תחבולה, עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) בחוק מע"מ.

11. בכתב האישום נטען כי בהמשך למעשים מושא האישום הראשון, שעניינו תרמית מכס ודיווח כוזב בדבר מחירי המוצרים שיובאו על ידי הנאשמת לרשויות המכס, וכדי להתחמק מתשלום מע"מ שהיה על הנאשמת לשלם לרשויות המס, הקטינה הנאשמת בכזב, באמצעות נאשם 2, את סכום התשומות שהיה עליה לשלם לרשויות במהלך שנת 2009, על ידי ניכוי מס תשומות בסך של 2,461,578 ₪, שלא על סמך חשבונית מס ו/או רשימון יבוא ו/או מסמך אחר על פי דין, כמתחייב בחוק מע"מ.

12. הנאשמת בהוראתו והנחייתו של דקל, רשמה בכזב בספרי הנהלת החשבונות, במהלך שנת 2009, החל מחודש ינואר ועד לחודש דצמבר אותה שנה, מס תשומות על סמך מסמכים הנחזים להיות קבלות עבור תשלומים שבוצעו בסין [להלן: "**החשבונות הסינים**"], וזאת שלא כמתחייב בחוק מע"מ.

13. הסכומים על פי החשבונות הסיניים נרשמו ודווחו כהוצאות/קניות בהנהלת החשבונות של הנאשמת ונרשמו גם ככזב, כמס תשומות. על סמך החשבונות הסיניים דיווחה הנאשמת, בהנחייתו והוראתו של דקל בדו"חות התקופתיים לרשויות מע"מ, מס תשומות שלא כדין, וכך הקטינו את סכום המע"מ האמיתי שהיה על הנאשמת לשלם בסך של 2,461,578 ₪.

14. בנסיבות אלו נטען כי הנאשמים ביצעו עבירות של הגשת דו"חות תקופתיים הכוללים הודעות כוזבות, במטרה להתחמק ממס, ניהול פנקסי חשבונות כוזבים במטרה להתחמק ממס, ושימוש במרמה או תחבולה במטרה להתחמק ממס.

15. **הנאשמים הורשעו באישום זה ב- 12 עבירות לפי סעיף 117(ב)(1) בחוק מע"מ, בגין הדוחות התקופתיים לחודשים ינואר עד דצמבר 2009; 304 עבירות לפי סעיף 117(ב)(5) בחוק מע"מ בגין ניכוי מס תשומות ללא חשבוניות כדין; עבירה אחת לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ בגין הכנה, ניהול, או מתן רשות לאחר לנהל פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות כוזבות, וזאת בגין דרך ניהול הכרטסות 200200 ו- 7244 בהנהלת החשבונות של הנאשמת. מס התשומות שנוכה שלא כדין הוא בסך של 2,370,656.68 ₪. לאור הזיכוי באישום הראשון ברי כי לא קיבלתי את התיזה של המאשימה בדבר הקשר הלוגי-חשבונאי שבין שני האישומים הראשונים. קרי, לא קיבלתי את הטענה כי על מנת לקזז את ההוצאות העודפות שנגרמו לנאשמת בגין הנמכת מחירי הייבוא על פי הנטכן באישום הראשון, נאלצו הנאשמת ודקל לבצע את התרמית המתוארת באישום השני.**

האישום השלישי

16. האישום השלישי מייחס לנאשמת, לדקל ולמישל עבירות של מסירת ידיעה כוזבת [3 עבירות] - לפי סעיף 117(ב)(1) בחוק מע"מ, הכנת פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות [3 עבירות] - לפי סעיף 117(ב)(6) בחוק מע"מ, זיוף והסתרת מסמך שנדרש לנהלו [3 עבירות] - לפי סעיף 117(7) בחוק מע"מ, שימוש בכל מרמה או תחבולה [3 עבירות] - לפי סעיף 117(ב)(8) בחוק מע"מ. למישל מיוחסות העבירות הנ"ל ביחד עם סעיף 117(ב1) בחוק מע"מ.

17. בכתב האישום נטען כי במסגרת ביקורת מע"מ שנערכה לנאשמת בתחילת שנת 2010, נמצא כי, על מנת להסתיר מעיני רשויות מע"מ את גיליון של העבירות מושא **האישום השני**, דקל ומישל מסרו ו/או דאגו כי יימסרו לרשויות מע"מ, בשם הנאשמת, שלוש כרטסות הנהלת חשבונות, הנחזות להיות אמיתיות, אך בפועל נמצאו כלא-אמתיות [להלן: **"הכרטסות המזויפות"**].

18. מדובר בכרטסת הנחזית להיות כרטסת מע"מ תשומות של הנאשמת, וכן בשתי כרטסות הנחזות להיות כרטסת "לקוח" מספר 77777 וכרטסת "ספק" 93382 של עסק בשם "כפר השעשועים רשת חנויות צעצועים בע"מ" [להלן: **"כפר השעשועים"**].

19. על פי הנטען בכתב האישום, הכרטסות המזויפות הוכנו על ידי מישל במחשבו האישי ונמסרו בשם הנאשמת, על ידי דקל ומישל ו/או בהנחייתם, לרשויות מע"מ.

20. על פי הכרטסות המזויפות דווח לרשויות מע"מ כי הנאשמת רכשה לכאורה, מכפר השעשועים, טובין בסכום של כ- 15,399,901 ₪ בעוד שבפועל נמצא, על פי כרטסות הנהלת החשבונות האמתיות, כי היקף הרכישות של הנאשמת מכפר השעשועים הסתכם בסך של כ- 215,000 ₪ בלבד.

21. עוד נטען כי עובר למסירת הכרטסות המזויפות לרשויות מע"מ, הורו דקל ומישל למנהלת החשבונות של כפר השעשועים, הגברת יעל רצון [עת/40], שלא למסור לרשויות מע"מ את כרטסת הנהלת החשבונות האמתיות של כפר השעשועים שהיו ברשותה, מבלי שהנ"ל ידעה על קיומן של הכרטסות המזויפות; שכן היה בכוונתם למסור לרשויות מע"מ את הכרטסות המזויפות. דקל ביקש ממנהלה של כפר השעשועים, מר גביון, ליידע אותו מבעוד מועד אם רשויות מע"מ יפנו לכפר השעשועים לביצוע ביקורת.

22. על פי הנטען במעשיהם הציגו הנאשמים לרשויות מע"מ, באמצעות דקל ומישל, מצג כוזב לרשויות מע"מ ושיבשו את הליכי הביקורת, על מנת שאלו יטעו לחשוב כי לנאשמת היו תשומות גבוהות יותר מאלו שהיו לה בפועל במסגרת עסקיה עם כפר השעשועים. מישל הכין, בהרשאת הנאשמת ודקל, שלוש כרטסות כוזבות ופעל במטרה להביא לכך שהנאשמת תתחמק מתשלום מע"מ. הנאשמת, דקל ומישל מסרו לרשויות מע"מ ידיעות כוזבות, הסתירו את הכרטסות האמתיות ופעלו בכל מרמה ערמה או תחבולה - הכל במטרה שהנאשמת תתחמק מתשלום מע"מ.

23. **כאן יש לציין כי הנאשמים 1 ו- 2 זוכו מהאישום השלישי והנאשם 4 הורשע במיוחס לו באישום זה, תוך שמצאתי שהמניע לביצוע העבירה הוא שונה מזה שנטען בכתב האישום.**

נקבע כי הנאשם 4 ביצע את הזיוף מחוץ לספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת, שלא עד דעתו של דקל ושלא בידיעתו. עוד יש לציין כי הנאשם 4 הורשע על סמך הודאתו, כבר בחקירתו. על הודאה זו חזר באמצעות בא-כוחו בדיון המענה וכן בסיכומים. ב"כ הנאשם 4 כפר בשמו בכוונה הפלילית הנלווית לעבירות לפי סעיף 117(ב) בחוק מע"מ - היינו ביסוד המטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס או לסייע לאחר לעשות כן.

האישום הרביעי

24. אישום זה מייחס לנאשמת ולדקל [להלן באישום זה ביחד: "**הנאשמים**"] עבירה של הברחת טובין - לפי סעיף 211(א)(1) בפקודת המכס; עבירה של הצגת חשבון מכר שהוא כביכול אמתי ולמעשה אינו כזה - לפי סעיף 212(א)(3) בפקודת המכס; עבירה של הגשת רשימון כוזב - לפי סעיף 212(א)(4) בפקודת המכס; עבירה של מסירת אמרה שאינה

נכונה או מסירת הצהרה שיש בה אמרה כזו - לפי סעיף 212(א)(6) בפקודת המכס; עבירה של הטעיית פקיד מכס בפרט מסוים העלול לפגוע במילוי תפקידו - לפי סעיף 212(א)(9) בפקודת המכס; עבירה של השטת טובין בניגוד לצו פיקוח - לפי סעיף 7 בפקודת היבוא היצוא.

25. בכתב האישום נטען כי ביום 22.11.2009, או בסמוך לכך, יבאו הנאשמים, על שם הנאשמת, מכולה מסין שמספרה inku2579526 [להלן: "המכולה"].

לצורך שחרור המכולה מפיקוח רשויות המכס, הגישו הנאשמים לרשויות המכס, בבית המכס אשדוד, באמצעות חברות מנטפילד ועמילין, רשימון יבוא על נספחיו שמספרו 0923118624 [להלן: "הרשימון"]. ברשימון תוארו הטובין המיובאים כפריטים לחג המולד. בנספחי הרשימון צירפו הנאשמים בין היתר חשבון ספק [מכר] invoice שמספרו is.2525/09.מיום 16.10.2009 בו הוצהר כי הטובין המיובאים הם: 160 קרטונים של Christmas tree - עצים לחג המולד מדגמים שונים; 40 קרטונים של Sponge - ספוגים; 600 קרטונים של Candle - נרות. ערך הטובין המיובאים, כפי שהצהירו הנאשמים לרשויות המכס ברשימון ונספחיו, עמד על \$8,611.85 [32,664 ₪].

בבדיקה פיסיית שנעשתה למכולה על ידי רשויות המכס, ביום 20.12.2009, נמצאו במכולה, בין היתר, גם 1,500 קרטונים של פיקות הקשה לרובים ואקדחי צעצוע, המשמשים בדרך כלל, למען ההבהרה, לחג פורים, כאשר כל קרטון מכיל 720 יחידות של פיקות ובסך הכל 1,080,000 יחידות [להלן: "הפיקות"]. על גבי הקרטונים של הפיקות צויין השם jabber. נרות לא נמצאו כלל במכולה.

26. בכתב האישום נטען כי יבוא הפיקות טעון רישיון יבוא לארץ. הפיקות יבואו מבלי שהנאשמים הצהירו ברשימון ובנספחיו לרשויות המכס על יבואן, ומבלי שדאגו להיתרים הנדרשים ליבואן ארצה לצורך שחרורן מפיקוח רשויות המכס. הפיקות המוברחות הן מתוצרת חוץ, בכתב האישום נטען כי על יבואן ארצה חלים מיסי יבוא והגבלות לשם שחרורן מפיקוח רשויות המכס. יבואן ארצה, ללא ההיתרים הנדרשים וללא כל פיקוח, כך נטען, מהווה סכנה לשלום הציבור.

עוד נטען כי ממסמכי הנאשמת שנתפסו על ידי רשויות המכס, במשרדיה, עולה כי ערכן של הפיקות המוברחות הוא כ- 78,750 ₪ בעוד שערך הטובין המיובאים, עליו הצהירו הנאשמים, הוא 32,664 ₪.

27. בכתב האישום נטען כי הנאשמים יבאו את הפיקות תוך עשיית מעשי כזב, מתוך כוונה להונות את האוצר ולעקוף כל איסור או הגבלה, ומבלי שהיו להם ההיתרים הנדרשים ליבואן ארצה.

במעשיהם הבריחו הנאשמים כ- 1,080,000 פיקות מבלי להצהיר עליהן ובניגוד לצווי פיקוח החלים על יבואן, הנאשמים הגישו רשימון כוזב על נספחיו ומסרו הצהרות וידיעות כוזבות בדבר הטובין המיובאים, הציגו חשבון מכר שהוא כביכול אמתי ולמעשה אינו כזה, הטעו את פקיד המכס במילוי תפקידו והשיטו טובין בניגוד לצו פיקוח.

התזה המאשימה - הקשר בין האישומים

29. כאמור, המאשימה טענה שקיים קשר סיבתי בין שלושת האישומים הראשונים בכתב האישום.

30. האישום הראשון מייחס לנאשמים 1-3 תרמית מכס. על פי הנטען הוצהרו למכס, באמצעות רשימוני המכס והמסמכים המצורפים אליהם, מחירי מוצרים מיובאים נמוכים מאלה ששולמו בפועל. בעקבות המחירים הנמוכים שהוצהרו, נוצרה אצל הנאשמת בעיה חשבונאית ותזרימית, מאחר והוצאותיה בפועל היו גבוהות מאלה שדווחו וניתן היה לנכות ממס.

31. כך על פי הטענה נולד האישום השני, במסגרתו נטען כי במהלך שנת 2009 הנאשמים 1 ו-2 קיזזו תשומות בספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת באמצעות אסמכתאות שהן למעשה חשבונות סיניים, שהם אסורים בקיזוז תשומות בהיותם חשבונות זרים שלא חל עליהם תשלום מע"מ. אליבא דמאשימה הדבר נלמד מתוך כרטסת מע"מ תשומות לשנת 2009, אל מול הכרטסת של הספק הסיני והתאמה בין האסמכתאות השונות; ולאחר שנתפסו 16 חשבונות סיניים בגינם ניתן להצביע על קיזוזם כאמור בכרטסת התשומות. המאשימה ייחסה לנאשמים קיזוז במעל 300 הזדמנויות. לטענת המאשימה הקיזוז המדובר בוצע כדי להשיב לנאשמים מקצת הכספים שהוצאו במסגרת התשלומים לספקים, ואשר לא הוצהרו למכס, ולכן לא ניתן היה לדווח עליהם כהוצאה בספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת.

32. האישום השלישי נולד מאוחר יותר, ולפיו, זויפו כרטסות על ידי דקל ומישל כדי לוודא שבביקורת מע"מ שגרתית, שנערכה במשרדי הנאשמת, לא תתגלה תרמית המע"מ המתוארת באישום השני. בנסיבות אלה, על מנת להתחמק או להשתמט מתשלום מס, זייף מישל כרטסת ספק של כפר השעשועים בהתייחס לנאשמת, כרטסת מקבילה - כרטסת לקוח המתייחסת לכפר השעשועים אצל הנאשמת ואת כרטסת מע"מ התשומות של הנאשמת. הכרטסות זויפו באופן שעולה מהן כאילו הנאשמת רכשה מוצרים מכפר השעשועים בהיקף של כ- 15 מיליון ₪, בעוד שההיקף הנכון של הרכישות עמד על כ- 215,000 ₪ בלבד, הכל כדי להגדיל את תשומות ההוצאה של הנאשמת בהתייחס להליך הביקורת. יש לציין שאין מחלוקת כי הכרטסות לא זויפו בספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת, ואלה נותרו אותנטיים. הכרטסות זויפו **מחוץ** לספרים, אך הוצגו למבקר מטעם מע"מ.

33. האישום הרביעי הוא שפתח את סאגת החקירות אצל הנאשמת, ובו נטען כי במסגרת ביקורת מכס שגרתית ובבדיקה שנערכה באחת המכולות אותן ייבאה הנאשמת ארצה, התגלה כי תחת נרות עליהם הוצהר ברשימון הרלוונטי, יובאו ארצה פיקות לאקדחי צעצוע. כאמור, נטען כי פיקות הן מוצר שדורש רישיון ייבוא, בו לא החזיקה הנאשמת, ובנסיבות אלה, כדי לאפשר את הכנסתו ארצה נמסרה הצהרה כוזבת. בנסיבות אלה, מיוחסות לנאשמים עבירות של הברחת טובין והצהרות כוזבות למכס. כמו כן גם בהתייחס לרשימון הרלוונטי נטען כי המחירים שהוצהרו בו נמוכים מאלה ששולמו בפועל עבורם בארץ המוצא - סין. אישום זה יוחס לנאשמים 1 ו-2 בלבד.

ב. הכרעת הדין

34. ליאור שלומן הודה ביום 5.1.2012 בעובדות כתב אישום מתוקן, ובמסגרת הסדר טיעון. על פי הסדר הטיעון שבין הצדדים, הוסכם כי יושתו עליו 6 חודשי מאסר על דרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס.

35. שלומן הואשם על פי האישום הראשון בלבד, המייחס לנאשמים תרמית של שלטונות המכס באופן שהוצהרו מחירי מוצרים נמוכים מאלה ששולמו בפועל עבור המוצרים שיובאו ארצה.

גזר דינו של שלומן, בהתאם להסדר הטיעון, ניתן ביום 26.1.2012. מנוסח עובדות כתב האישום המתוקן ומנוסח גזר הדין עולה כי שלומן, הורשע במעשים שיש בהם סיוע לנאשמים 1 ו-2 להתחמק מתשלום מיסי יבוא בסך כולל של מעל 1.6 מיליון ₪. חרף האמור, סעיפי העבירות המיוחסים לשלומן, ואשר מצויינים בכתב האישום המתוקן לא תוקנו, והם נותרו בעינם. כך נראה כי שלומן, הורשע בעבירות של השתמטות מתשלום מכס שיש לשלמו [133 עבירות] לפי סעיף 212(א)(1) בפקודת המכס; הכנת והצגת חשבון מכר שהוא כביכול אמיתי ולמעשה אינו כזו לפי סעיף 212(א)(3) בפקודת המכס; הגשת רשימון כוזב [133 עבירות] לפי סעיף 212(א)(4) בפקודת המכס; מסירת אמרה שאינה נכונה או מסירת הצהרה שיש בה אמרה כזו [133 עבירות] לפי סעיף 212(א)(6) בפקודת המכס; הברחת טובין [133 עבירות] לפי סעיף 211(א)(1) בפקודת המכס; מסירת ידיעה לא נכונה [133 עבירות] לפי סעיף 117(א)(3) בחוק מע"מ.

36. שלומן לא נדון בפניי, אלא בפני כב' השופט הבכיר חדש. נוכח העובדה כי שלומן הודה במיחוס לו בכתב האישום המתוקן, נוסף הוא לרשימת עדי התביעה, והתייצב להעיד בפניי במסגרת ההליך שנוהל בעניינם של הנאשמים 1, 2 ו-4.

37. בסופו של יום כאמור זוכו הנאשמים 1 ו-2 מהעבירות המיוחסות להם באישומים בראשון והשלישי בכתב האישום המתוקן והורשעו בעבירות המיוחסות להם באישומים השני והרביעי.

38. **הנאשם 4** הורשע באישום השלישי בעבירות על פי סעיפים 117(ב)(1) ו- 117(ב)(6) בחוק מע"מ. במסגרת אישום זה הרשעתי את הנאשם 4 כי זייף 3 כרטסות הנהלת חשבונות של הנאשמת. מדובר בכרטסת הנחזית להיות כרטסת מע"מ תשומות של הנאשמת, וכן שתי כרטסות הנחזות להיות כרטסת "לקוח" וכרטסת "ספק" של עסק בשם "כפר השעשועים רשת חנויות צעצועים בע"מ" בהנהלת החשבונות של הנאשמת.

ג. דיון והכרעה

39. נוכח העובדה כי התיזה הקושרת את האישומים זה לזה נדחתה על ידי במסגרת הכרעת הדין, סבורתני כי יש לדון בכל אישום בנפרד ולקבוע מתחם ענישה נפרד בכל אישום.

40. על אף שהערכים המוגנים באישומים השונים דומים, אם לא זהים, מדובר באירועים פליליים מופרדים ומובחנים זה מזה. בוודאי שאין לקשור בין הרשעתם של הנאשמים 1 ו- 2 והרשעתו של הנאשם 4 לאור הקביעות אליהן הגעתי בהכרעת הדין.

41. לאור האמור, אדון בכל אישום בנפרד, תחילה בעניינם של הנאשמים 1 ו- 2 ולאחר מכן בעניינו של הנאשם 4.

42. ב"כ המאשימה עתרה להשית על הנאשמים את העונשים הבאים:

על הנאשמת, ומאחר וזו איננה פעילה כיום: עתרה להשית קנס בסכום לשיקול דעת בית המשפט.

על נאשם 2: עתרה להשית 30 חודשי מאסר בפועל בגין כל האישומים בהם הורשע, מאסר מותנה לתקופה שאינה לריצוי על דרך של עבודות שירות, קנס בסך 300,000 ₪, חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה בעתיד.

על נאשם 4: עתרה להשית 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה לתקופה שאינה לריצוי על דרך של עבודות שירות, קנס בסך 150,000 ₪, חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה בעתיד.

43. ב"כ הנאשמים 1 ו- 2 עתרו להשית על הנאשם 2 עונש מאסר בפועל שיכול וירוצה על דרך של עבודות שירות.

44. ב"כ נאשם 4 עתר להשית על הנאשם 2 חודש אחד של מאסר בפועל שירוצה על דרך של עבודות שירות.

האישום השני

45. במסגרת האישום השני הורשעו הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום. 12 עבירות, לפי סעיף 117(ב)(1) בחוק מע"מ, בגין הדוחות התקופתיים לחודשים ינואר עד דצמבר 2009; 304 עבירות לפי סעיף 117(ב)(5) בגין ניכוי מס תשומות ללא חשבוניות כדין; עבירה לפי סעיף 117(ב)(6) בגין הכנה, ניהול או מתן רשות לאחר לנהל פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות כוזבות, וזאת בגין דרך ניהול הכרטסות 200200 ו- 7244 בהנהלת החשבונות של הנאשמת. סכום מס התשומות שנוכה שלא כדין הוא בסך של 2,370,656.68 ₪.

46. בהכרעת הדין קבעתי שהנאשמים עשו שימוש ב- 304 מסמכים שונים שמקורם בספק שנקרא CHEN KUN [הכרטסת בעניינו היא כרטסת 7244 בהנהלת החשבונות של הנאשמת], כדי לקזז תשומות [כרטסת מע"מ תשומות היא כרטסת 200200 בהנהלת החשבונות של הנאשמת]. הספק CHEN KUN הוא ספק סיני ובנסיבות אלו לא ניתן היה לקזז תשומות על פי מסמכים שמסר אותו ספק. סכום התשומות הכולל בגין מסמכים אלה עומד על פי הכרעת הדין על סך של 2,370,656.68 ₪.

47. באת-כוח המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין 18 ועד 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה שנע בין 10 ועד 18 חודשי מאסר, קנס בסכום שבין 5 ועד 10 אחוז מסכום המחדל [בין 120,000 ₪ ועד 237,000 ₪], וחתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה בעתיד.

48. ב"כ המאשימה עמדה על חומרתן של העבירות בהן הורשעו הנאשמים 1 ו- 2 והדגישה כי ככלל יש להשית מאסרים של ממש בגין ביצוען. לאור חומרתן של העבירות לא ניתן להורות על עונש מאסר בפועל שירוצה על דרך של עבודות שירות. היא ציינה כי מדובר בעבירות הפוגעות בקופה הציבורית ובכלל הציבור. מדובר בפגיעה בערכים מוגנים של שוויון ובקיומה של מערכת מס תקינה המושתתת על הצהרת העוסק וניהול ספרים תקין. הדגישה כי מעשים אלו שקולים לגניבה מהקופה הציבורית, הם מערערים את אמון הציבור ופוגעים במשק המדינה עד כדי פגיעה ביכולת המדינה לספק שירותים ראויים לאזרח. מדובר בעבירות שהן בגדר "מכת מדינה", קלות לביצוע וקשות לחשיפה והרווח הכלכלי מהן הוא רב.

על פי הטענה במעשיהם פגעו הנאשמים פגיעה חמורה בערכים המוגנים. ב"כ המאשימה הדגישה כי מדובר בעבירות שנעברו באופן מתמשך ושיטתי, לאחר תכנון מוקדם ותוך תחכום רב. הנאשמים 1 ו- 2 הגישו מידי חודש, במהלך שנת 2009, 304 מסמכים שהוצגו כחשבוניות מס וקיזזו באמצעותם מס תשומות בסך של כ- 2.3 מיליון ₪. הנאשם 2 הוא היוזם הראשי לביצוע העבירות והנהנה העיקרי מפירותיהן. לטענתה, הנאשם 2 הפך את המרמה לשיטת עבודה בפעילותו העסקית וכל כוונתו הייתה להתחמק מתשלום מס ולהתעשר על חשבון הקופה הציבורית.

49. לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות ציינה ב"כ המאשימה כי לנאשם 2 עבר פלילי קודם בעבירות מס בגין אי הגשת דוחות במועד. לעניין זה הדגישה שמדובר בעבירות בעלות ערכים מוגנים זהים לעבירות בהן הורשע בתיק דנן. הנאשם 2 לא לקח אחריות על מעשיו ולא הביע חרטה על ביצוע העבירות. לטענתה, לא מדובר באדם הסובל מבעיות כלכליות; כיום ממשיך הנאשם 2 לעסוק בתחום היבוא והוא בעליה ובעל 100% ממניותיה של חברת אימפופיקס אשר לה מחזור עסקאות בהיקף משמעותי [בשנת 2018 היה מחזור עסקאות החברה בסך של כ- 5 מיליון ₪, ת/303]. היא הדגישה כי העובדה שהנאשמת איננה פעילה עוד מהווה סיבה להכבדה ברכיב הקנס שיושת על הנאשם 2.

ב"כ המאשימה הדגישה כי המחדל לא הוסר; נכון ליום הטיעון לעונש שילם הנאשם 2, על חשבון המחדל, סך של 571,600 ₪. לעניין זה ציינה ב"כ המאשימה כי הנאשם ביקש לדחות את מועד הטיעונים לעונש בכדי לשלם סך של 1.2 מיליון ₪ על חשבון המחדל, אך לא עשה זאת. לעניין חלופה הזמן ציינה ב"כ המאשימה כי הדבר אינו בשל התנהלות המאשימה אלא בשל אילוצי בית המשפט והתנהלות ההגנה. היא הדגישה כי במהלך 8 שנות ניהול התיק הוחלפו 4 מותבים.

50. באי-כוח הנאשמים ביקשו לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין 4 ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

לעניין נסיבות ביצוע העבירות טענו כי לא מתקיים במקרה דנן הרציונל שבהחמרת הענישה בגין עבירות מס; אין

מדובר בנאשמים שהפיצו חשבוניות מס מבלי שהיו מאחוריהן עסקאות או הקימו עסק למראית עין בלבד. לטענתם, יש לשקול לקולה את העובדה כי הרשעת הנאשמים נסובה אך בשל "היפוך נטלים" ראייתי בדבר הקיזוזים בדוחות התקופתיים, וכי הם זוכו ממרבית העבירות שיוחסו להם בכתב האישום.

51. לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות ציינו ב"כ הנאשמים כי הנאשם 2 גרוש וולו שלושה ילדים - בן ארבע וחצי, ותאומים כבני שנתיים. לטענת ב"כ הנאשמים בתיק דנן נפלו מחדלי חקירה ויש לשקול זאת לקולה. זאת ועוד, חלוף הזמן הרב בתיק דנן, כעשור, שאינו רובץ לפתחה של ההגנה, מהווה אף הוא נסיבה משמעותית לקולה. הם הדגישו כי מדובר בעינוי דין ממש. לטענת ב"כ הנאשמים 1 ו- 2, יש להתייחס לנאשם 2 כנעדר עבר פלילי. על פי הטענה, הרשעתו בעבירות לפי פקודת מס הכנסה היא בשל התנהלות רשויות אכיפת החוק בתיק דנן - שכן, לא ניתן היה להגיש את הדוחות בזמן מאחר ומלוא חומר החקירה, לרבות החומר החשבונאי, היה תפוס בידי המאשימה.

52. ב"כ הנאשמים 1 ו- 2 טענו כי לנאשם 2 נגרמו נזקים רבים מההליך דנן. מדובר בנזק אדיר ובלתי הפיך שאינו ניתן לכימות. על פי הטענה, במשך כעשור חי הנאשם 2 חיי הישרדות ללא כל יכולת לשקם את חייו. ב"כ הנאשמים 1 ו- 2 תיארו כי בעקבות ההליך דנן קרסה הנאשמת. החשש מפני הלא נודע סיכל אצל הנאשם 2 כל אפשרות לשיקום כלכלי. הנאשמים 1 ו- 2 נאלצו להתמודד עם תביעות מצד לקוחות, עובדים ועוד [לדוגמה קבוצת BEE, בנק לאומי, סוכנות הנסיעות]. לצד זאת נגרמו לנאשמים 1 ו- 2 נזקים רבים אחרים וביניהם פגיעה בשם הטוב וכן חשדנות ודרישות רבות מצד רשויות המכס. זאת ועוד, הנאשם 2 נדרש לקבל אישור לשם יציאה לחו"ל, ועל אף הצגת צו שיפוטי המורה על ביטול עיכוב היציאה מן הארץ, היה הוא מעוכב בביקורת הגבולות. עוד הפנו ב"כ הנאשמים לנזקים נפשיים שנגרמו, כך על פי הטענה, לנאשם 2 ולבנו בעקבות ההליכים המשפטיים. תואר כי הנאשם 2 הפך דכאוני, כועס וממורמר והדבר הוביל בסופו של יום לפירוק נישואיו. בנו בכורו מתמודד עד היום עם חרדת נטישה ועל כן, כך על פי הטענה, השתת עונש בדמות מאסר מאחורי סורג ובריש תפגע בו באופן בלתי מידתי.

53. לעניין הסרת המחדל - נטען כי הדבר הוא בשל התנהלות רשויות מכס ומע"מ וב"כ הנאשמים 1 ו- 2 ביקשו לשקול זאת לזכות הנאשמים. הם תיארו את השתלשלות העניינים בכל הנוגע למגעים שהתנהלו עם רשויות מע"מ לשם הסדרת המחדלים. נטען כי תחילה נאמר לנאשם 2 שלא ניתן להסיר את המחדל הפלילי ללא הסרת החיובים האזרחיים הקיימים. מאוחר יותר ניתנה לנאשם 2 האפשרות להסיר את המחדל הפלילי, וזאת בתנאי שישולם מלוא הסכום בצירוף תשלומי ריבית והצמדה [כ- 2.5 מיליון ₪] ובתנאי שלא יופחתו התשלומים שכבר שולמו למכס. עוד תואר כי בקשות נוספות של הנאשם 2 להקלה בפריסת תשלומים נדחו על ידי רשויות המס וכן הצעתו לקזז את סכום ההפקדה בתיק בית המשפט על חשבון המחדל [סכום של 100,000 ₪] נדחתה.

54. ב"כ הנאשמים 1 ו- 2 הגישו ראיות רבות לעונש [נ/70], הוגשו התכתבויות של ב"כ הנאשם 2 עם רשויות מכס ומע"מ בדבר ניסיונותיו להסיר את המחדל. הוגשו ראיות לנזקי החקירה וההליך הפלילי שנגרמו לנאשם 2 בדמות תביעות רבות שנהלו כנגדו ואמירות בדבר פגיעה בשמו הטוב. זאת ועוד, הוגשו מסמכים רפואיים בעניינו של הנאשם מהם עולה כי לפני כ- 12 שנה חלה בצהבת וטופל במסגרת טיפול ניסיוני.

55. בנוסף, הובאו שני עדים לעונש: מר חביב בן לולו אביו של הנאשם [להלן: "מר בן לולו"] וכן עו"ד דוד מזור,

עורך הדין המטפל בענייניו האזרחיים של נאשם 2 [להלן: "עו"ד מזור"].

56. עו"ד מזור העיד על מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם 2, מצב שנגרם כתוצאה מההליך דנן, כך על פי הטענה. זאת ועוד, הוא העיד על השינוי מצבו הנפשי של הנאשם 2, מאז החל הליך החקירה וזאת כמי שליווה אותו במהלך השנים.

57. מר בן לולו העיד כי הנאשם מתגורר בביתו. הוא ביקש את בית המשפט להימנע משליחת הנאשם 2 לבית הסוהר. לטענתו, הדבר ירסק את משפחתו של הנאשם 2 אשר לו שלושה ילדים - ילד בן ארבע וחצי ותאומים בני שנתיים. מר בן לולו תיאר כי הנאשם 2 מנסה לשקם את חייו, את המשפחה והעסקים. הוא העיד כי הנאשם 2 פנה אליו בבקשה לסייע לו עם תשלום המחדל בתיק דנן. תיאר כי ניסה למכור את הדירה השנייה השייכת לו ולא יכל לעשות כן באופן מיידי בשל חריגות בניה. לבסוף תיאר מר בן לולו כי המשפחה כולה נרתמה לעזור ובמשך חצי שנה אספו סך של 600,000 ₪. עוד ביקש " . . . בכל לשון של בקשה מבית משפט לראות את הסבל שעבר, סבל אדיר, לא מאמין שהרבה אנשים היו עומדים בו במשך 10 שנים, לפרנס עשרות עובדים ומשרדים לאחד שהוא לבד, והיו סביבו אנשים וחברים ושמח כל היום וכל היום מפגשים ארועים היום בדכאון, יושב בבית, מסתגר בבית וכל היום ראשו בעננים כמו לא יודע....א אתה מדבר עם מומיה ואין לו שמחת חיים, אני לא מאחל לאויבים שלי מה שעברנו בעשור האחרון. מבקש מבית משפט את העונש אני חושב שהוא שילם, וזה עונש מספיק מה שסבל ולתת לו הזדמנות להתחיל את החיים מחדש - תודה רבה".

58. מר בן לולו, במסגרת עדותו, הגיש מכתב [נ/71] אותו כתבה אימו של הנאשם 2 - הגברת נירה בן לולו [להלן: "הגברת בן לולו"]. הגברת בן לולו תיארה כי הנאשם הוא בנה בכורה, כי הם בקשר מצויין וכי הוא תמיד תפקד כ"גב" למשפחה. היא תיארה את החששות שלה ממה שעתידי לקרות היה והנאשם 2 ישלח למאסר מאחורי סורג ובריא והפגיעה שתיגרם לנכדיה - ילדיו של הנאשם 2. עוד תיארה את השינוי שחל במצב רוחו וכי היא חוששת שיפגע בעצמו. במכתבה כתבה הגברת בן לולו כי הנאשם 2 חלה בעבר בצהבת זיהומית, היה על סף מוות וטופל בטיפול ניסיוני בהצלחה, מסרה כי היא חוששת שבעקבות הלחץ כתוצאה מניהול ההליך הפלילי יחלה בשנית. הגברת בן לולו ביקשה לחוס על הנאשם 2.

59. הנאשם 2 הגיש מכתב כתוב [נ/74]. במכתב פירט הנאשם 2 את תחושותיו כי ההליך דנן הוא תוצאה של תיק "שתפרו" לו מתחריו העסקיים. נטען כי רשויות המכס רדפו אותו והעלילו עליו במטרה לגרום לו נזק. הוא תיאר כי בעקבות ההליך איבד את העסק שלו, את נישואיו ואת שמחת החיים.

עוד טען הנאשם 2 את העובדה כי כאשר התנהל בפני מותב זה הליך גישור לאחר הגשת סיכומי הצדדים כי נאמרו על ידי בית המשפט דברים שגרמו לו לנשום לרווחה ולחשוב שהכרעת הדין תהיה של זיכוי. הוא ציטט משפטים רבים, שנטען כי נאמרו מפי בית המשפט. תיאר כי היה מופתע ברגע הכרעת הדין ועד היום לא מבין את הדברים. לבסוף ביקש להימנע משליחתו למאסר מאחורי סורג ובריא.

60. אין צורך להכביר מילים אודות חומרתן של עבירות המס. מדובר בעבירות אשר פוגעות פגיעה חמורה בערך השוויון. הקופה הציבורית נפגעת והדבר גורר גם פגיעה בכיסו של כל אזרח ואזרח, נטל המס מוטל באופן גבוה יותר לשם מימון פעילות ציבורית, ואף יכול ויוחסרו שירותים ציבוריים שניתן היה לממן לו ההכנסות ממיסוי היו גבוהות יותר. הפגיעה בקופה הציבורית גוררת פגיעה קשה בכלכלה, במשק ואף גוררת פגיעה בעיקרון הסולידריות החברתית.

בית המשפט העליון עמד לא אחת לא חומרתן של עבירות אלה, כדלהלן:

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל".

[רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018), פסקה 11 בהחלטת כב' השופט אלרון].

61. בנוסף לפגיעה הכלכלית - בקופה הציבורית ובכיסם של אזרחי המדינה שומרי החוק - ולפגיעה בערך השוויון בנטל המס, יש במעשי הנאשם גם פגיעה בפעילות התקינה של מערכת המס ושיטת העבודה אשר מתבססת על דיווחי אמת ובמועד מאת הנישומים. עוד נקבע בעניין זה כי חשבוניות פיקטיביות הן רעה חולה הפוגעת בכל רבדי תשלום מס אמת:

"העבירה של הפצת חשבוניות פיקטיביות היא אבי אבות הטומאה כשמדובר בעבירות מס. לא סתם השתמטות ממס, לא התחמקות מרישום, מדיווח או מתשלום, אלא יצירה מאין של חשבוניות פיקטיביות שמחטיאות גם את מי שמיצר אותן ולא פחות מכך את מי שמתמש בהן"

[ר' ע"פ (ת"א) 70637/99 מדינת ישראל נ' אברהם (18.8.1999). ר' גם עפ"ג (מרכז) 3687-09-18 אהמד אבו עאמר נ' מדינת ישראל (2.7.2019); עפ"ג (ת"א) 6968-02-17 יוסף משהראוי נ' מדינת ישראל (24.4.2017)].

62. עבירות אלה קלות לביצוע ומנגד אכיפתן קשה בשל הקושי שבחשיפתן. לאור האמור, נקבע כי יש לנקוט ביד קשה עם עברייני המס ולהשית עליהם ענישה מרתיעה. בעבירות אלה יגבר האינטרס הציבורי שבהרתעה, הן הרתעת הרבים והן הרתעת היחיד, על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם.

" . . . כבר נפסק, לא אחת, כי בעבירות כלכליות - בכלל, ובעבירות מס - בפרט, גובר משקלם של האינטרס הציבורי שבהחמרה בענישה ושל שיקולי ההרתעה, על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם."

[רע"פ 5308/18 נאסר ג' בארין נ' מדינת ישראל אגף המכס והמע"מ (18.7.2018), פסקה 11 בהחלטת כב' השופט אלרון].

63. ככלל יש למצות את הדין עם הנאשמים בביצוע עבירות מס ולהשית עליהם ענישה בדמות מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח [רע"פ 2259/16 מרק פרנק חנוכיב נ' מדינת ישראל (2.5.2016)].

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל"

[רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018)]

64. במשך שנת מס אחת - 2009 - במסגרת 12 הדוחות התקופתיים שהגישו הנאשמים 1 ו- 2 למנהל מכס ומע"מ, באמצעות 304 חשבוניות של ספק סיני של הנאשמת, ניכר מס תשומות בסכום של 2,370,656.68 ₪ [במונחי קרן]. מדובר בעבירות רבות שנעברו בתחום רב ותוך תכנון מוקדם.

הנאשמים 1 ו- 2 השתמשו במסגרת העסקית הלגיטימית של הנאשמת וניכר מס תשומות באמצעות חשבוניות שנטען כי הן של ספק סיני אחד מתוך שלל ספקיה של הנאשמת. מדובר בתרמית שהיא בינלאומית, ועל כן מדובר במעשים המקשים על גילוי ואכיפה. על אף שהעבירות נעברו "רק" במשך שנת מס אחת [12 דוחות תקופתיים], מדובר בעבירות שנעברו בשיטתיות ובעטין נגרעו סכומים ניכרים מהקופה הציבורית. לאור האמור מדובר בפגיעה ממשית בערכים המוגנים והיא ברף חומרה בינוני-גבוה.

65. לעניין מדיניות הענישה הנוהגת ראו פסקי הדין הבאים:

עמוד 14

ברע"פ 4149/16 **עמוס אברהם נ' מדינת ישראל** (23.10.2018) הורשע המבקש כי הוציא 305 חשבוניות פיקטיביות של 7 חברות שונות שהמבקש לא היה מוסמך להוציא בשמן חשבוניות, מבלי שהעסקאות המתוארות בחשבוניות בוצעו. המבקש מכר את החשבוניות לשני גורמים שונים תמורת סכום שלא פורט בכתב האישום. הנזק שנגרם לקופה הציבורית עמד על 1.8 מיליון ₪. בבית משפט השלום נקבע מתחם שנע בין 20 ועד 40 חודשי מאסר בפועל. על המבקש הושתו 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, חתימה על התחייבות וקנס בסך 75,000 ₪. בקשת רשות הערעור נדחתה.

ברע"פ 5308/18 **נאסר ג'בארין נ' מדינת ישראל אגף המכס והמע"מ** (18.7.2018) ניהל המבקש שתי חברות [נאשמות 1 ו- 4]. נאשמת 1 נוהלה על ידי המבקש ביחד עם אדם נוסף [נאשם 3]. כעולה מהאישום הראשון, במהלך השנים 2007-2010 ניכתה הנאשמת 1, באמצעות המבקש ושותפו, בנסיבות מחמירות, מס תשומות בסך כולל של 1,988,399 ₪ על סמך 115 חשבוניות מס שהוצאו לה שלא כדין. כעולה מהאישום השני, במהלך השנים 2009-2011 ניכתה הנאשמת 4, באמצעות המבקש, מס תשומות בסך כולל של 112,392 ₪ על סמך 8 חשבוניות מס שהוצאו לה שלא כדין. פעולות אלה בוצעו על מנת להפחית את הכנסותיהן החייבות במס של החברות ועל מנת להתחמק מתשלום מס. כעולה מהאישום השלישי, הוציאה הנאשמת 1, באמצעות מנהליה, חשבוניות מס שלא כדין לנאשמת 4, בסך כולל של 474,533 ₪, כאשר סכום המס הכלול בחשבוניות עמד על 65,713 ₪, וזאת במטרה להתחמק מתשלום מס. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם שנע בין 12 ועד 30 חודשי מאסר בפועל והשית על המבקש, שלו עבר פלילי, עונש של 14 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 6,000 ₪. בית משפט המחוזי דחה את ערעור המבקש, ללא שנדרשה תשובת המשיבה. בקשת רשות הערעור נסובה בעיקר על בקשת המבקש לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם, כפי שנקבע בעניין לופיאנסקי. נקבע כי אין עילה לסטייה מהמתחם במקרה דנן.

ברע"פ 5070/17 **איאד אבו חמיד נ' מדינת ישראל** (4.7.2017) הוציאו המבקש והחברה, במהלך שנות המס 2009-2012, חשבוניות מס על עבודות בתחום הבנייה וניכו בדוחות התקופתיים תשומות על סמך חשבוניות של 14 עוסקים שונים אשר לא ביצעו עסקאות עבורם. סכום המחדל הוא 2,527,066 ₪ והוא לא הוסר. הודאת המבקש באה לאור הסדר טיעון במסגרתו הגבילה עצמה המאשימה בטיעוניה לעונש וביקשה להשית על הנאשם 27 חודשי מאסר בפועל. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין 18 ועד 48 חודשי מאסר בפועל וגזר על המבקש, שלא הסיר את המחדל, 27 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וקנס בסך 200,000 ₪. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות הערעור נדחתה, נקבע כי העונש אינו סוטה מהענישה המקובלת במקרים דומים.

ברע"פ 1136/17 **חברת פרופיל אבטחה ואחזקה בע"מ נ' מדינת ישראל** (28.3.2017) מדובר בשני כתבי אישום. מכתב האישום הראשון עולה כי המבקשת 1 והמבקש מסרו, בתקופה שבין חודש יולי 2007 לחודש מאי 2008, 8 דוחות תקופתיים לרשויות מע"מ ובהם ניכו תשומות בסך 905,053 ₪ על סמך 11 חשבוניות מס על שם עוסקים שונים שהוצאו להם שלא כדין. מכתב האישום השני עולה כי המבקשת 2 והמבקש מסרו, בתקופה שבין חודש ינואר 2005 לחודש יולי 2007, 20 דוחות תקופתיים לרשויות מע"מ ובהם ניכו מס תשומות בסך של 1,232,014 ₪ על סמך 28 חשבוניות מס על שם עוסקים שונים שהוצאו להם שלא כדין. בשני כתבי האישום, העבירות בוצעו בנסיבות מחמירות; זאת בהתחשב בסכומים, בהיקף העבירות, בתכיפותן, ובתקופה הארוכה בה בוצעו. המחדל לא הוסר, ולו בחלקו. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 20 ל- 40 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס שבין 100,000 ₪ ל- 200,000 ₪. על המבקשות 1 ו- 2 [החברות] הושת עונש של קנס על סך 5,000 ₪. על המבקש הושתו 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר

מותנה וקנס על סך 150,000 ₪. ערעור המבקשים לבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות הערעור נדחתה. **"סבורני, כי עונשם של המבקשים, אינו סוטה ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות מסוג זה"**.

ברע"פ 877/16 **חאלד סרחאן נ' מדינת ישראל** (24.2.2016) הורשע המבקש, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בשנית במסגרת הסדר טיעון. כעולה מהאישום הראשון, במהלך השנים 2009-2010 הוציא המבקש חשבוניות מס בסך 676,832 ₪ מהחברה לחברה אחרת, ללא שבוצעה כל עסקה בין החברות. כעולה מהאישום החמישי, במהלך השנים 2009-2010 הגישה החברה באמצעות המבקש דוחות תקופתיים בהם ניתנה מס תשומות בסך 1,146,934 ₪ על סמך חשבוניות מס פיקטיביות על שמן של ארבע חברות שונות, אשר לא ביצעו ולא התחייבו לבצע כל עסקה עם המבקש או עם החברה. כתב האישום עוסק בנוסף לעניינו של המבקש גם בעבירות מס בהן הורשעו שלושה נאשמים נוספים, הדומות באופיין ובהיקפן לעבירות בהן הורשע המבקש. נקבע כי סכום המחדל הוא כ- 2.3 מיליון ₪, נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 15 ועד 30 חודשי מאסר בפועל. על המבקש, נעדר עבר פלילי שלא הסיר את המחדל, הושתו 15 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 25,000 ₪. ערעורו של המבקש לבית המשפט המחוזי התקבל בחלקו, ועונש המאסר בפועל הועמד על 12 חודשים. בית המשפט המחוזי מצא כי גובה המחדל הוא כ- 1.8 מיליון ₪; לאור האמור נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 13 ועד 28 חודשי מאסר בפועל ועונשו של המבקש הועמד על 13 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות הערעור נדחתה.

ברע"פ 5064/14 **רבחי נתשה נ' מדינת ישראל** (22.7.2014) מדובר היה בכתב אישום המחזיק ארבעה אישומים בגין עבירות מס רבות - ניכוי תשומות ללא מסמך כדין בשיעור של 1,700,000 ₪ וכן אי דיווח על הכנסות [עסקאות] בשיעור של מיליוני שקלים. מדובר בעבירות שבוצעו במהלך השנים 2007-2008, בהיקף נרחב. המחדלים לא הוסרו, ולו בחלקם. על המבקש, שלו עבר פלילי, הושתו 22 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים, חתימה על התחייבות וקנס בסך 120,000 ₪. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי וכן בקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון נדחו.

בעפ"ג (ב"ש) 60267-01-16 **פריד סויטי נ' מדינת ישראל** (4.5.2016) הורשע המערער ב- 26 עבירות של ניכוי מס תשומות שלא כדין בנסיבות מחמירות וב- 56 עבירות של מסירת דוחות הכוללים ידיעות כוזבות במטרה להתחמק מתשלום מס. במשך 8 שנות מס, כלל המערער מאות חשבוניות מס כוזבות בדוחות התקופתיים לרשויות מע"מ, וקיזז באמצעותן מס תשומות בסך של 2,778,026 ₪. בית משפט השלום השית על המערער 40 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 250,000 ₪ ומאסרים מותנים. בית משפט המחוזי ציין את חומרת מעשיו של המערער, בראש ובראשונה בהיקף הסכומים ובעובדה כי פעל בשיטתיות ממושכת. המחדלים לא הוסרו, גם לא בחלקם. עם זאת, ציין שנוכח עמדת המדינה בטיעוניה לעונש כי מתחם העונש בעבירות דנן הוא מ- 30 חודשי מאסר בפועל ועד 48 חודשי מאסר בפועל; היה מקום לקבוע את נקודת האיזון בתוך אותו מתחם - במידה מקלה מזו שנקבע בבית משפט השלום. הערעור התקבל באופן חלקי, עונשו של המערער הועמד על 32 חודשי מאסר בפועל.

66. **ההגנה הגישה פסיקה רבה התומכת, כך על פי הטענה, בעתירתה העונשית.** לאחר עיון בהם עולה כי הוגשו פסקי דין שאינם רלוונטיים לתיק דנן, וזאת נוכח גובה המחדל ונסיבות ביצוע העבירות [כך לדוגמה רע"פ 957/18 **שאדי סלטאן נ' מדינת ישראל** (16.4.2018); רע"פ 372/17 **עבדאללה ח'ורי נ' מדינת ישראל** (18.1.2017);

רע"פ 8527/12 משה ששון נ' מדינת ישראל (28.11.2012); רע"פ 1390/11 ארקדי ויינשטיין נ' מדינת ישראל (21.2.2011); רע"פ 8881/09 חליל אבו חרב נ' מדינת ישראל (31.01.2010); רע"פ 9635/09 ניסים סכאפי נ' מדינת ישראל (20.1.2010).

עוד הוגשו פסקי דין בעבירות קלות משמעותית מהתיק דנן, עבירות לפי סעיף 117(א) בחוק מע"מ שלא בוצעו במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס [רע"פ 8507/09 יאיר שחל נ' מדינת ישראל (21.1.2010), שם מדובר היה במחדל בגובה כ- 4 מיליון ₪ והושתו 6 חודשי מאסר בפועל].

67. בנוסף, הוגשו מספר פס"ד מבתי משפט השלום בהם הושתו מאסרים על דרך של עבודות שירות. עם זאת, כפי שניתן לראות במסגרת ערעור אחד הוחמר עונשו של הנאשם בצורה ניכרת ובעניין ערעור נוסף הועברה ביקורת על קביעת העונש האפקטיבי בתוך מתחם העונש ההולם. למרות האמור, לא הגישו ב"כ הנאשמים 1 ו- 2 את הערעורים.

בעפ"ג (י-ם) 17342-07-18 רשות המיסים, היחידה המשפטית אזור מרכז ותיקים מיוחדים משרדי ממשלה נ' יוסי אסור (20.11.2018) נדון המשיב ל- 6 חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו על דרך של עבודות שירות לצד ענישה נלוות. המשיב ניכה במשך שתי שנות מס ב- 4 דוחות תקופתיים מס תשומות שלא כדין בסכום של כ- 1.3 מיליון ₪. בנוסף, הוציא לחברה אחרת חשבוניות פיקטיביות שסכום המע"מ הנובע מהן הוא על סך של כ- 1.3 מיליון ₪. למשיב עבר פלילי [לרבות בעבירות כלכליות] והוא לא הסיר את המחדל. ערעור המאשימה התקבל ונקבע כי "בשים לב לכך שאין דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין עם נאשם שהחליטה להחמיר בעונשו, ותוך התחשבות במצבו האישי והכלכלי של המשיב כנטען על ידי ב"כ המשיב, מצאנו לנכון בסופו של יום להעמיד את עונשו של המשיב על 12 חודשי מאסר בפועל". בעפ"ג (י-ם) 11611-06-18 מדינת ישראל נ' דוד יאיר (10.2.2018) נדון המשיב ל- 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו על דרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס על סך 20,000 ₪. מדובר היה במחדל שעמד על סך של כ- 2 מיליון ₪ אשר הוסר אך בחלקו. בית משפט קמא החליט על סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם. ערעור המאשימה התקבל לעניין הקנס [הועמד על סך של 150,000 ₪], לעניין עונש המאסר נקבע: "כל האמור לעיל אמור להוביל לכך שבית משפט קמא סטה לקולה ממתחם העונש הראוי אותו הוא קצב (10 עד 29 חודשי מאסר בפועל). סטייה זו נומקה, בעיקר, במצבו של המשיב, לאור חוות הדעת שהוגשה מטעמו וגילו. ספק אם היה באלה להוביל לסטייה כזו ממתחם העונש, במיוחד נוכח כך שהמחדל טרם הוסר, והושב אך סך של כ- 10% מהסכום. יחד עם זאת, בשלב הערעור, אין ממצים את הדין וניתן שלא להתערב בשאלת המאסר, ולהגביל את ההתערבות. יש מקום בנסיבות אלה להתערב בשאלת הקנס, ויש מקום להשית על המשיב קנס ממשי, שיהלום את חומרת מעשיו".

68. ההגנה אף הגישה פסקי דין נוספים, בסכומי מחדל דומים, בהם הושתו מאסרים לריצוי על דרך של עבודות שירות. אך, כפי שיתואר להלן, מדובר בתיקים בעלי נסיבות שונות ואף ייחודיות שלא ניתן ללמוד מהם על מתחם העונש ההולם בענייננו.

ברע"פ 1866/14 אופיר זקן נ' מדינת ישראל (13.3.2014) מדובר היה בהסדר טיעון הכולל טווח ענישה מוסכם במסגרתו הוסר המחדל בגובה כ- 2.3 מיליון ₪ במלואו, הושתו 8 חודשי מאסר בפועל.

בעפ"ג (ת"א) 24375-12-12 **דוד זרובסקי נ' מדינת ישראל** (16.6.2013) נדון המערער בגין עבירה של מסירת ידיעה כוזבת וכן עבירה של הוצאת חשבונית מס מבלי לשלם את המס הגלום בה. מדובר היה באירוע יחיד של הוצאת חשבונית בודדת שהמע"מ הגלום בה היה בסך 2,640,574 ₪, עליה לא דיווח המערער בדוח התקופתי [מדובר באירוע ייחודי, חשבונית שהוצאה בחודש מרץ והמערער הוא שפנה מיוזמתו לרשויות מע"מ. לעניין הנסיבות נכתב: **"מועד הדיווח על החשבונית נועד להיות 15.4.09. בסוף חודש מרץ העביר המערער את החשבונית למשרד רואה החשבון שלו לצורך רישום הנהלת חשבונות והכנת דו"ח המע"מ החודשי, ובמילים אחרות - המערער לא התכוון להעלים את קיום החשבונית, שהרי העביר אותה לרואה החשבון שלו. החשבונית נמסרה לרשויות מע"מ ביום 1.4.09, כאשר שלטונות מע"מ לקחו את כל חומר הנהלת החשבונות ממשרדו של רואה החשבון"**]. על המערער הושת עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 100,000 ₪. המערער הגיש ערעור לבית המשפט מחוזי והוא התקבל, צוין כי הוא נטל אחריות מלאה למעשיו ועשה מאמצים להסרת המחדל וכי **"ספק אם היינו מתערבים בענישה, אלמלא חבר על כל האמור לעיל מצבם הרפואי של שניים מבניו של המערער. ציינו כבר לעיל, כי אחד הבנים חולה בטרשת נפוצה וסרטן והבן הנוסף חלה בסרטן. על מצבם הרפואי של שני הבנים הוגשו מסמכים רפואיים ואין על-כך מחלוקת"**.

ההגנה הפנתה גם לע"פ (חיפה) 54708-12-12 **ירון מט נ' מחלקה משפטית ארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב** (9.5.2013), שם התקבל הערעור ועונשו של המערער הופחת מ-15 חודשי מאסר בפועל ל-6 חודשי מאסר בפועל שירוצו על דרך של עבודות שירות. עם זאת, הדבר היה בשל נסיבותיו האישיות ובעיקר בשל שיקולי שיקום: **"זאת ועוד, אנו סבורים כי יש ליתן גם משקל יתר למניע שעמד ביסוד ביצוע העבירות (גם אם אין לו משקל בקביעת אחריותו של המערער), לשיהוי הניכר מאז בוצעו העבירות, ולעובדה שהעבירות בוצעו "בגלוי" והמערער לא הוזרז על ידי הרשויות שהיו מודעות למעשיו כי המדובר בעבירות שהוא מבצע - כאשר מדובר בעבירות שבוצעו במשך מספר שנים"**.

עוד הפנתה ההגנה לרע"פ 555/19 **משה ברשת נ' מדינת ישראל** (4.2.2019) שם הושת על הנאשם, בסופו של יום עונש של 10 חודשי מאסר בפועל [בבית משפט השלום הוחלט לחרוג לקולה בשל שיקולי השיקום והושת עונש של 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי על דרך של עבודות שירות]. נטען כי סכום המחדל בתיק זה גבוה משמעותית מבתיק שלנו ועל כן יש ללמוד מפס"ד זה לקביעת המתחם בענייננו. ראשית, עונשו של המבקש הועמד על 10 חודשי מאסר בפועל בבית המשפט המחוזי, זאת רק לאחר שנקבע כי ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם. שנית, אין מדובר בנזק זהה לקופה הציבורית. המבקש הורשע כי במסגרת אישומים 1-4 ניכה תשומות ללא מסמך כדין בסכומים מצטברים של 1,411,645 ₪. במסגרת אישומים 5-9 הפר המבקש את החובה לתשלום המס המגיע לתקופת הדוח התקופתי עם הגשתו, בסכומים מצטברים של 2,456,897 ₪. מהאמור עולה, כי המרמה המיוחסת למבקש היא בסך של כ-1.4 מיליון ₪ ואילו בתיק דנן סכום המרמה עומד על סך של כ-2.3 מיליון ₪.

69. מתחם העונש ההולם על פי הפסיקה בהתייחס לאופי העבירות וסכומי המחדל הוא 18 ועד 36 חודשי מאסר בפועל, כפי שביקשה המאשימה. אך נסיבות ביצוע העבירות דנן חמורות מאלה שתוארו ונדונו בפסיקה עד כה. בענייננו מדובר בתרמית בינלאומית שנוהלה במשך שנת מס מלאה, כללה 304 חשבוניות שונות מתוך כרססת של ספק סיני. העובדה שנוהלו שני משרדים באמצעות הנאשמת, האחד בארץ והאחר בסין, הקלו על התרמית. מדובר בנסיבות יוצאות דופן לחומרה, בוודאי ועל כן סכום המחדל כשלעצמו אינו מצביע די הצורך על מידת הפגיעה בערכים המוגנים. בנסיבות

אלה המתחם לו עתרה המאשימה ואשר משתקף מתוך הפסיקה הנוהגת איננו משקף את חומרת המעשים.

לאור המפורט לעיל סבורתני כי מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשמים 1 ו- 2 נע בין 24 חודשי מאסר בפועל ועד 50 חודשי מאסר בפועל. לצד זאת יש להשית מאסר מותנה וקנס בסכום שנע בין 5 ועד 10 אחוז מגובה המחל [בין 120,000 ₪ ועד 235,000 ₪]. מובן מאליו כי בקביעת העונש האפקטיבי של הנאשמים 1 ו- 2 תישקל עמדתה המקלה של המאשימה.

האישום הרביעי

70. במסגרת האישום הרביעי הורשעו הנאשמים 1, 2 בעבירות של הברחת טובין - עבירה לפי סעיף 211(א)(1) בפקודת המכס; הכנת, העברת או הצגת תעודה שהיא, כביכול, חשבון-מכר אמיתי ולמעשה איננו כזה - עבירה לפי סעיף 212(א)(3) בפקודת המכס; הגשת הצהרת ייבוא או הצהרת ייצוא כוזבת או לא נכונה בפרט מסויים - עבירה לפי 212(א)(4) בפקודת המכס; מסירה בהצהרה או בתעודה שהוגשו לפקיד-מכס אמרה שאינה נכונה או שאינה מדוייקת בפרט מסויים, או הגשה או מסירה לפקיד-מכס הצהרה או תעודה שיש בהם אמרה כזו - עבירה לפי סעיף 212(א)(6) בפקודת המכס; הטעיית פקיד-מכס בפרט מסויים העלול לפגוע במילוי תפקידו - עבירה לפי סעיף 212(א)(9) בפקודת המכס; סעיף 7(א) פקודת היבוא בדבר חילוט טובין המושטים שלא כדין.

71. עניינו של האישום הרביעי הוא הברחה שלא כדין של פיקות לאקדחי צעצוע. מוצר זה דורש תו תקן ומאחר והוצהר על עצים לחג המולד, ספוגים ונרות [הנרות לא הגיעו בסופו של יום אל המכולה הרלוונטית] ולא על הפיקות כאמור, לא נבחן המוצר על ידי מכון התקנים, לא נבדק בהתאם לסטנדרטים של תו התקן. בנסיבות אלו התעוררה סכנה לשלום הציבור.

72. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין 4 ועד 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

ב"כ המאשימה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמים והם תקינות מערכת המכס אשר מתבססת על הצהרות אמת של היבואנים, שוויון בנטל המס וכן ערך החיים. היא ציינה כי הנאשם הוא ייבואן מוכר אשר עוסק בתחום שנים רבות, דבר הפוגע בערך החברתי של אמון המדינה ביבואנים. לטענתה מדובר בפגיעה קשה בערכים המוגנים.

73. לעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הדגישה ב"כ המאשימה כי מלבד אחריות המכס למנוע עבירות של השתמטות מתשלום מס, תפקידו הוא גם כ"שומר בשער" האמון על נושא חוקיות הייבוא מבחינת פיקוח על הטובין הנכנסים ארצה. הנאשמים 1 ו- 2 הבריחו ארצה פיקות מבלי שהוצהר עליהן ומבלי שהיו בידיהם ההיתרים הנדרשים על פי חוק; במעשיהם יצרו סכנה לשלום הציבור. ציינה כי מדובר בעבירות שנעברו לאחר תכנון ותוך תחכום רב. כמות הטובין שהוברחו, 1,500 קרטונים של פיקות הקשה לרובים ואקדחי צעצוע - ובסך הכל 1,080,000 יחידות, היא כמות מסחרית המצדיקה החמרה משמעותית בעונש. עוד ציינה כי ערך הפיקות המוברחות הוא 78,750 ₪. היא ציינה כי

למרות שלא נוצר גירעון כספי בסופו של יום, מאחר והטובין נתפסו, מדובר בנזק פוטנציאלי אדיר ואף סכנה ממשית לציבור ומכאן הצורך בענישה מרתיעה.

74. לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות ציינה ב"כ המאשימה כי לנאשם 2 עבר פלילי קודם בעבירות מס בגין אי הגשת דוחות במועד. הנאשם לא לקח אחריות על מעשיו ולא הביע חרטה. עוד ציינה כי אין המדובר באדם ולו בעיות כלכליות רבות; לטענתה, כיום ממשיך הנאשם לעסוק בתחום היבוא, הוא בעל 100% ממניותיה של חברת אימפופיקס אשר לה מחזור עסקאות בהיקף משמעותי. הנאשם 2 בחר הנאשם בחקירותיו באזהרה לשמור על זכות השתיקה ולא שיתף פעולה עם חוקריו. גם חלוף הזמן בתיק זה אינו בגין התנהלות המאשימה.

75. באי-כוח הנאשמים ביקשו לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין קנס ועד מאסר מותנה לצד קנס וחתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה. לטענתם, נסיבות ביצוע העבירה מצדיקות ככלל השתת סנקציה מנהלית בלבד. לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ציינו את נסיבותיו האישיות של נאשם 2 ואת העובדה כי הנאשמת כיום איננה פעילה עוד - הכל כאמור לעיל.

הערכים המוגנים ומתחם הענישה ההולם

76. התכלית החקיקתית של חוק המכס היא הגנה על שיטת העבודה - שיטה המתבססת על דיווחי אמת של היבואנים. פעילות תקינה של רשויות המכס חוסכת לא רק כספים לקופה הציבורית, אלא בעיקר זמן יקר ועלויות של אותם יבואנים ויצואנים הפועלים כדין ובסופו של דבר העלויות מתגלגלות אל הציבור. לערכים אלה מתווספים הערכים הכלליים המוגנים בעבירות המס כפי שנידונו לעיל.

77. בקביעת מתחם הענישה ההולם בעבירות בהן הורשעו הנאשמים 1 ו- 2 יש לשקול, בין היתר, את סוג הטובין המוברחים, את היקף ההברחה ואת הפגיעה בקופה הציבורית. עוד יש לשקול את השיטתיות והתחכום בהם נקטו בביצוע העבירות.

הנאשמים הבריחו ארצה פיקות הקשה לאקדח צעצוע. מדובר במוצר המצריך תו תקן. במסגרת רשימון הייבוא הצהירו הנאשמים 1 ו- 2 כי מדובר בעצים לחג המולד, ספוגים ונרות ועל כן הפיקות לא נבחנו על ידי מכון התקנים. מדובר היה ב- 1,500 קרטונים של פיקות- ובסך הכל 1,080,000 יחידות. אין מדובר בעבירות שנעברו תוך תחכום רב ומידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית.

78. לעניין מדיניות הענישה הנוהגת ראו פסקי הדין הבאים:

ברע"פ 2663/19 **חברת אי ריידר מוטורס בע"מ נ' מדינת ישראל - רשות המיסים** (19.4.2019) ייבא המבקש ארצה 125 זוגות אופניים רגילים. בבדיקת המכולה התברר, כי בניגוד להצהרה, הייבוא כלל 125 יחידות

אופניים עם מנוע עזר חשמלי, אשר חלות הגבלות על ייבואם, ולשם שחרורם מהמכס נדרשים היתרים שונים שלא היו בידי המבקשים. המבקשים ייבאו את האופניים על מנת להסב אותם לאופניים חשמליים ולמכור אותם ככאלה. מדובר היה במבקש בעל עבר נקי ומצב בריאותי מורכב אשר לא נמצא כשיר לביצוע עונשו על דרך של עבודות שירות. קבעתי מתחם עונש הולם שנע בין 4 ועד 12 חודשי מאסר בפועל והשתתי על המבקש 7 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, חתימה על התחייבות וקנס בסך 30,000 ₪. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי, הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין. בערעור זוכה המבקש מעבירה של הטעיית פקיד מכס ועונשו הופחת והועמד על 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי על דרך של עבודות שירות [זאת לאחר שהופנה בשנית לממונה על עבודות השירות ונמצא כשיר]. הקנס שהושת על המבקשת הופחת אף הוא והועמד על סך של 50,000 ₪ חלף קנס בסך 80,000 ₪ שהשתתי על המבקשת [החברה]. בית המשפט העליון דחה את בקשת הערעור תוך שציין כי "**...העונשים שהושתו עליהם אינם חורגים, ובוודאי שלא במידה ניכרת, מהענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשעו**".

ברע"פ 5570/16 נעמה חוסין נ' **מדינת ישראל** (6.3.2018) הורשעו המבקשים כי לא עשו את הדרוש מהם להצהיר כי המוצרים המיובאים מיועדים להגיע לאיו"ש, והם אף לא הצהירו כי המוצרים המיובאים שייכים למעשה לחברת רויאל, השוכנת בחברון. מדובר בהברחה של מכוונת תעשייתיות, בין היתר כאלה האסורות בכניסה לאזור יהודה ושומרון. על המבקש 1 הושתו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, התחייבות וקנס בסך 20,000 ₪. על המבקשת [החברה] הושת קנס בסך 30,000 ₪.

בעפ"ג (ב"ש) 1090-08-14 **משה עמבר נ' מדינת ישראל - היחידה המשפטית הארצית לתיקי מכס** (12.6.2015) הורשעו המערערים בכתב אישום המונה שני אישומים. על פי האישום הראשון, המערערים ייבאו מצברים תוך עשיית מעשה כזב והצהרה כוזבת לרשויות המכס, כי הטובין המיובאים הם בכמויות ובערכים אחרים מאשר אלו שיובאו בפועל ושיעור מיסי הייבוא החלים עליהם נמוך יותר. לצורך שחרור המצברים הגישו המערערים לרשויות המכס מסמכים כוזבים, וזאת על מנת להתחמק מתשלום מיסי יבוא בסך כולל של כ- 2,388,350 ₪, מס קניה בסך של כ- 1,504,017 ₪, ומע"מ בסך של כ- 884,433 ₪. על פי האישום השני, לא דיווחו המערערים על עסקאות בסכום כולל של 5,478,583 ₪, מסרו לרשויות מע"מ ידיעות כוזבות במטרה להתחמק ממס, לא הוציאו חשבוניות מס, ניהלו פנקסי חשבוניות כוזבים והתחמקו מתשלום מס בסך של כ- 850,977 ₪. על המערער 1 הושת עונש מאסר בן 13 חודשים ועל המערער 2 הושת עונש מאסר בן 10 חודשים. הערעור נדחה תוך שצויין שלא רק שהענישה איננה מחמירה עם המערערים אלא שיש עימם הקלה משמעותית בעונש.

בעפ"ג (מרכז) 1059-09-13 **חיים אברהמי נ' מדינת ישראל** (2.2.2014) הורשעו המערערים, על פי הודאתם, בהברחת 175 זוגות אופניים חשמליים תוך כדי הגשת רשימון כוזב ומסירה בהצהרה שהוגשה לפקיד מכס ובה אימרה שאינה נכונה. הם נידונו, על פי הסדר טיעון, ל- 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי על דרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 40,000 ₪. הערעור הוגש על גובה הקנס, שלא היה חלק מרכיבי הסדר הטיעון. נקבע כי מדובר בקנס החורג באופן המצדיק התערבות; הקנס הועמד על סך של 30,000 ₪. מדובר היה במערערים נעדרי עבר פלילי.

בת"פ (אשדוד) 52444-05-10 **מדינת ישראל נ' פרץ** (7.2.2013) הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, כי ייבא לנמל אשדוד טובין במכולה. בשטר המטען נרשם כי הטובין הם 332 קרטונים המכילים מנשאים לילדים וקורקינטים

סקוטר. הנאשם מסר לעמילות המכס את שטר המטען לצורך הכנת רשימון לשחרור הטובין מהמכס כאשר נציג סוכן המכס הפנה תשומת לב הנאשם לאי התאמה ברישום כמות הקרטונים, הנאשם המציא חשבון נוסף שהטובין בהם 332 קרטונים המכילים מכוניות לילדים בייבי קאר. הנאשם הגיש למכס חשבון ספק מתוקן וביקש לעכב קרטון אחד טרם השחרור. בדיקת אותו קרטון [שהיה אמור להכיל קורקינט אחד] העלתה כי מדובר בחלקי חילוף לקורקינטים. הנאשם הגיש למכס שטר מטען שבו צוין כי המכולה הכילה צעצועים. כאשר נפתחה המכולה נמצא כי בקדמת המכולה אוחסנו 151 קרטונים המכילים מכוניות לילדים ומאחוריהם הוסלקו 180 קרטונים המכילים 180 קורקינטים ממונעים. על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו על דרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 30,000 ₪.

לאור המפורט לעיל, לאור הסכנה המסתברת לשלום הציבור, לאור כמות הטובין המסחרית שהוברחה, סבורתני כי מתחם העונש ההולם נע בין 4 ועד 12 חודשי מאסר בפועל. עוד יש לשקול השתת מאסר מותנה, קנס וחתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה.

79. באשר לקנסות שיש להשית על הנאשמים 1 ו- 2 יש להזכיר את סעיף 211(א)(1) בפקודת המכס אשר מורה כדלהלן: **"אלה דינם מאסר שלוש שנים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ובהחזקת טובין מוברחים אף תשלום פי שלושה מסכום מסי היבוא החלים על אותם טובין: (1) המברחי טובין"**.

סעיף 61(א)(4) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 קובע: **"אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה משלוש שנים - קנס עד 226,000 שקלים חדשים"**. בעוד עונש המאסר הקבוע לצידה של עבירת ההברחה הוא שלוש שנים, נקבע בסעיף העבירה כפל קנס - 452,000 ₪. דבר זה מלמד על החומרה היתרה שביקש המחוקק להעניק לעבירה זו. מובן שמדובר בקנס מקסימלי, חלף כל תקופת המאסר. זאת ועוד, יש לראות בנאשמים 1 ו- 2 "יחידה כלכלית" אחת לצורך חישוב הקנס שיושת עליהם [עפ"ג (מרכז) 1059-09-13 **חיים אברהמי נ' מדינת ישראל** (2.2.2014)].

בקביעת מתחם הקנס יש לשקול את העובדה כי מדובר בעבירה שהיא עבירה כלכלית. הפגיעה בקופה הציבורית במקרה דנן לא התקיימה בפועל מאחר וההברחה נחשפה, אך נוכח הסכנה המסתברת לשלום הציבור אל מול פוטנציאל הרווח הגבוה, הפגיעה בערכים המוגנים היא ברף הבינוני. עוד יש לשקול את העובדה כי הנאשמת איננה פעילה עוד וכי עיסוקו של נאשם 2, כיום, הוא בתחום הייבוא.

מתחם הקנס בעניינו של נאשם 2 נע בין 35,000 ₪ ועד 200,000 ₪. בעניינה של הנאשמת לא מצאתי לנכון לקבוע מתחם קנס זאת מאחר ואינה פעילה עוד, וממילא לא תעמוד בתשלום קנס הולם את מידת הפגיעה בערכים המוגנים כאמור.

העונש ההולם בגין כלל האישומים המיוחסים לנאשמים 1 ו- 2

80. כאמור לעיל, בעבירות המס, במסגרת שיקולי הענישה, נסיבותיהם האישיות של נאשמים נדחקות במידה רבה הצידה מפני האינטרס שבהרתעה ומיגור התופעה.

81. יש לשקול לקולה את העובדה כי הנאשם גרוש ואב לשלושה - ילד בן ארבע וחצי ותאומים בני כשנתיים. עוד יש לשקול את הנזק שנגרם לו כתוצאה מהליך החקירה שהתנהל בעיקר סביב האישום הראשון ממנו זוכו הנאשמים בסופו של יום. ב"כ הנאשמים תיארו כי עובדיו ולקוחותיו של הנאשם 2 ניהלו כנגדו הליכים משפטיים, התנהלו נגדו הליכים משפטיים גם מצד הבנקים עימם עבדה הנאשמת וקווי אשראי של הנאשמת ניזוקו.

עסקה של הנאשמת קרס וכיום היא איננה פעילה עוד. נטען כי חלה הרעה משמעותית במצבו הכלכלי של הנאשם 2 כתוצאה מההליך. ההרעה הנטענת במצבו הכלכלי של הנאשם 2 באה בעקבות קריסתה של הנאשמת. הקריסה המתוארת היא תוצאה ישירה של העבירות שבוצעו על ידי הנאשמים והליך החקירה שבסופו של יום הניב הרשעה בעבירות שונות. שעה שמדובר בעבירות כלכליות שעניינן גזל הקופה הציבורית, אינני סבורה כי ניתן לומר שקריסה כלכלית בעקבות גילוי העבירות היא נזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירות. זוהי תוצאה מסתברת של הפסקת ביצוע העבירות. יש לשקול בכל זאת את הזיכוי באישום הראשון ממנו זוכו הנאשמים בסופו של יום. ייתכן ומצבה של הנאשמת היה שונה לו היו נחקרות עבירות המע"מ בלבד, בהן הורשעה בסופו של יום. מובן מאליו שמצבו האישי של הנאשם 2 הוא שיקול רלוונטי.

82. עוד יש לשקול לקולה את מחדלי החקירה בתיק דנן. יש לציין כי מחדלי החקירה השונים, בין היתר, הובילו לזיכוי באישום הראשון, והם נוגעים בעיקר לאישום הראשון. משמדובר בסאגת חקירות מתמשכת ובאישומים שנחקרו בכריכה אחת כנגד הנאשם 2 הרי שהם שקולים כפי הזיכוי בדין בסופו של יום.

83. יש לשקול מנגד את אי לקיחת האחריות כפי שזו עולה מטיעונו של הנאשם 2 לעונש. הוא טען כי "נתפר" לו תיק וכי רשויות מכס ומע"מ העלילו והתנכלו לו על לא עוול בכפו - הכל במטרה לגרום לו נזק.

בנקודה זו של לקיחת האחריות יש להעיר כי חלף דברים לעניין העונש בחר הנאשם 2 להגיש מסמך כתוב [נ/74] בו לכאורה מצוטטים דברים שנאמרו על ידי בית המשפט, תוך שהביע אכזבה מבית המשפט מאחר וסבר שיזוכה.

ראשית יש לציין כי ברי לכל בר-דעת העוסק בתחום, וגם לנאשם 2 שכן הדברים הובהרו מפורשות, כי מדובר בדיון שהתקיים בניסיון להביא את הצדדים לפשרה אשר בסופו של יום לא הבשילה. לא נאמרו דברים אשר הצביעו על גמירת דעת של בית המשפט לעניין התוצאה הסופית. הדיון לא הוקלט על ידי בית המשפט והדברים לא נרשמו בפרוטוקול הדיון. הדברים המצוטטים במכתב הוצאו מהקשרם ולא בפעם הראשונה [ראה למשל החלטה בבקשת ההגנה להבאת ראיות נוספות לאחר הכרעת דין שניתנה ביום 6.9.2018 בעמוד 467 לפרוטוקול שורות 12-23]. הדברים שנאמרו אינם רלוונטיים עוד במעמד גזירת הדין, ואף לא היו רלוונטיים במעמד הכרעת הדין. אלה דברים שכוחם יפה, באופן מוגבל, בניסיון להביא צדדים לפשרה.

84. בעברו של הנאשם רישום פלילי קודם מיום 12.6.2017 בגין הרשעה בעבירות של אי הגשת דוח במועד - עבירה לפי סעיף 216(2) בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]. על הנאשם 2 הושת עונש של מאסר מותנה, קנס וחתימה על התחייבות להימנע מיצוע עבירה בעתיד. סבורתני כי אין לקבל את טענת ההגנה ולפיה יש לראות את הנאשם 2

כנעדר עבר פלילי - זאת בשל העובדה כי רישומו הפלילי הקודם הוא בשל תפיסת המסמכים בתיק דנן. נטען כי בשל התיק דנן, לא יכול היה הנאשם להגיש את הדוחות במועד ומכאן הרשעתו. ההגנה הגישה את גזר הדין בת"פ 2470-06-13 **מדינת ישראל נ' קסם היבוא בע"מ** (12.6.2017) ממנו עולה כי הוגש כתב אישום כנגד הנאשמים 1 ו- 2 וכנגד חברה נוספת - לוקה קוסמטיקס בע"מ [להלן: "**חברת לוקה**"]. ההרשעה היא בשל אי הגשה במועד של 3 דוחות של הנאשמת לשנים 2009-2011, 2 דוחות של חברת לוקה לשנים 2012-2013 ו- 3 דוחות אישיים של הנאשם 2 לשנים 2007-2008 ו- 2013. העבירות בתיק דנן בוצעו בשנים 2008-2010, וכתב האישום בתיק דנן הוגש ביום 8.3.2011. הרשעתו בעבר של הנאשם 2 היא גם בשל שנים שאינן רלוונטיות לתיק דנן. כך לדוגמה לא ניתן לקבל את הטענה כי הנאשם לא הגיש במועד את הדוח האישי על הכנסותיו לשנת המס 2013 בשל תפיסת החומר החשבונאי בתיק דנן. כך גם לגבי הדוחות של חברת לוקה. מהאמור עולה כי יש לשקול לחומרה את העובדה כי בעברו של הנאשם הרשעה בעבירה הרלוונטית לתיק דנן.

85. גובה המחדל כפי שהוא ביום הטיעונים לעונש עמד על סך של 3,983,923 ₪ [ת/302] - סכום המחדל שנותר הוא על סך של 1,581,866 ₪ בצירוף 1,104,252 ₪ [ריבית והצמדה] וכן 1,297,805 ₪ [תשלום פיגורים]. מיום הטיעונים לעונש שילם הנאשם, על חשבון המחדל, סכום נוסף של 172,400 ₪ [ר' תגובת הנאשם 2 לתגובת המאשימה מיום 28.10.2019]. כפי שניתן לראות, המחדל לא הוסר במלואו.

ההגנה ביקשה לקבוע כי סכום המחדל שנותר לתשלום ביום הטיעונים לעונש הוא 1.2 מיליון ₪. ההגנה פירטה כי שולם סכום של 862,000 ₪. בסכום זה כללו גם את סכום הפיקדון המופקד בתיק בית המשפט בסך 100,000 ₪. סבורתני כי אין משמעות להסכמת הנאשם 2 להעברת הפיקדון מתיק בית המשפט לתשלום המחדל. מדובר בפיקדון שהופקד מראש כחלק מתנאי שחרורו של הנאשם 2. מדובר בפיקדון שיוותר בתיק בית המשפט עד דיון בערעורים, אם יוגשו, ופסק הדין יהיה חלוט.

תשלומי ריבית והצמדה וכן תשלום פיגורים מהווים חלק מסכום המחדל. לאור האמור, לשם הסרת המחדל יש לשלם את תשלומים אלה במלואם.

בית המשפט בהליך הפלילי איננו האינסטנציה המתאימה לבירור מתמטי בדבר המחדל בפועל ולאחר ששולמו תשלומים חלקיים. ובכל מקרה ברור היום כי הנאשם לא עמד בתשלום של 1.2 מיליון ₪ אותם התחייב לשלם על חשבון המחדל בתיק דנן עובר למועד הטיעון לעונש, ובגינו נדחה הדיון תקופה משמעותית של כחצי שנה. עוד אעיר כי ניסיונות שנעשו לקרוא את החלטת בית המשפט לדחות את מועד הטיעון לעונש על מנת לאפשר לנאשמים להסיר מחדל, ולו באופן חלקי, כהחלטה אשר קובעת מהו סכום המחדל אינם נכונים או ראויים.

86. כאמור הפגיעה בערכים המוגנים היא ברף הבינוני-גבוה באישום השני וברף בינוני באישום הרביעי. מדובר בפגיעה משמעותית בערכים המוגנים, שתוצאתה היא - מאסר מאחורי סורג ובריח לתקופה משמעותית.

כאמור, חרף העובדה שקבעתי מתחם ענישה חמור מזה שעתרה לו המאשימה באישום השני - לא יושת על

הנאשם עונש חמור מזה לו עתרה המאשימה.

נסיבותיו האישיות של הנאשם, העובדה כי ההליך לא נוהל לחינם מצדו, זאת בעיקר נוכח תוצאת הזיכוי באישום הראשון [אשר גזל את רוב הזמן השיפוטי שנדרש לניהול ההליך דנן], לצד חלוף הזמן המשמעותי שאינו רובץ לפתחם של הנאשמים או של ההגנה, ממקמים אותו ברף הנמוך-בינוני של המתחם חרף עברו הפלילי, חרף ניהול ההליך וחרף העובדה כי איננו נוטל אחריות על המעשים.

עוד יש לשקלל את העובדה כי הנאשמים עומדים לדין בגין שני אישומים שונים ואין לצבור את העונש בגין שניהם באופן מתמטי.

לאור כלל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשמים 1 ו-2 את העונשים הבאים:

על הנאשמת, ומאחר וזו איננה פעילה עוד, אני משיתה קנס בסך ח"י שקלים לתשלום מיידי.

על הנאשם 2:

- א. 30 חודשי מאסר בפועל.**
- ב. מאסר מותנה בן 18 חודשים שלא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו על כל עבירת פשע על פי חוק מע"מ או פקודת מס הכנסה.**
- ג. מאסר מותנה בן 6 חודשים שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו על כל עבירת עוון על פי חוק מע"מ או פקודת מס הכנסה [נוסח חדש].**
- ד. מאסר מותנה בן 6 חודשים שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו על כל עבירה לפי פקודת המכס.**
- ה. קנס בסך ₪ 270,000 או 10 חודשי מאסר תחתיו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 5.2.2020.**

האישום השלישי

87. הנאשם 4 הורשע בעבירות של מסירת ידיעה כוזבת או מסירת דוח או מסמך אחר הכוללים ידיעה כוזבת כאמור - 3 עבירות לפי סעיף 177(ב)(1) בחוק מע"מ; הכנה, ניהול או מתן הרשאה לאחר להכין או לנהל, פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות - 3 עבירות לפי סעיף 177(ב)(6) בחוק מע"מ; זיוף, הסתרה, השמדה או שינוי פנקס או מסמך אחר שנדרש לנהלו או למסרו, או שהרשה או שלא מנע מאחר לעשות כאמור - 3 עבירות לפי סעיף

עמוד 25

177(ב)(7) בחוק מע"מ. הנאשם הורשע בכלל העבירות הנ"ל כי פעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו - לפי סעיף 117(ב1) בחוק מע"מ.

88. הנאשם 4 הורשע למעשה על יסוד הודאתו, חרף העובדה שהתנהל הליך ראיות, שכן המאשימה דחתה את תשובתו לכתב האישום וטענה לקשר פלילי בינו ובין הנאשמים האחרים.

89. במסגרת הכרעת הדין קיבלתי את הודאתו של הנאשם 4 וקבעתי כי ביצע את הזיוף הנ"ל ומסר את הכרסות המזויפות לרואה החשבון מתוך ידיעה כי אלו יגיעו אל עורך הביקורת, תוך שהוא היה מודע לעובדה כי הפעולות בהן נקט, עלולות להביא להשתמטות של הנאשמת ממס אמת, וזאת תוך שהחלתי על הנאשם 4 את הלכת הצפיות.

המניע לביצוע העבירות הפליליות [בשונה מהמטרה הפלילית], על פי הנטען על ידי הנאשם 4 בחקירותיו ועל ידי בא-כוחו בטיעון לעונש, היה ליצור בעיה במערכת היחסים העסקית שבין הנאשמת ודקל ובין כפר השעשועים, שהיה לקוח מרכזי של הנאשמת בזמנים הרלוונטיים - זאת תוך תקווה שהזיוף יתגלה כבר במעמד הביקורת ולא מאוחר יותר.

במסגרת הכרעת הדין נמנעתי מקביעה בעניין, זאת מאחר ומישל לא העיד, ולא ניתן היה לבחון את גרסתו זו או בכלל.

90. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין 18 ועד 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה שנע בין 10 ועד 18 חודשי מאסר, קנס בסכום שבין 5 ועד 10 אחוז מסכום המחדל, וחתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה בעתיד.

91. היא עמדה על חומרתן של העבירות בהן הורשעו הנאשמים בכלל ונאשם 4 בפרט והדגישה כי ככלל יש להשית מאסרים של ממש בגין ביצוען. טענה כי לאור חומרתן של העבירות לא ניתן להורות על עונש מאסר בפועל שירוצה על דרך של עבודות שירות. ציינה כי מדובר בעבירות הפוגעות בקופה הציבורית ובכלל הציבור. מדובר בפגיעה בערכים מוגנים של שוויון ובקיומה של מערכת מס תקינה המושתתת על הצהרת העוסק וניהול ספרים תקין. מעשים אלו שקולים לגניבה מהקופה הציבורית, הם מערערים את אמון הציבור ופוגעים במשק המדינה עד כדי פגיעה ביכולת המדינה לספק שירותים ראויים לאזרח. מדובר בעבירות שהן בגדר "מכת מדינה", קלות לביצוע וקשות לחשיפה והרווח מהן רב.

92. לעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ציינה ב"כ המאשימה כי העבירות נעברו בדקדקנות לאחר תכנון מוקדם. מדובר במעשים שנעברו מתוך כוונה לסייע לאחר להשתמט מתשלום מס תשומות בסך של כ- 2.3 מיליון ₪ [כאן יש לציין כי טענה זו נדחתה על ידי במסגרת הכרעת הדין]. היא הדגישה כי חלקו של נאשם 4 בעבירות זיוף שלושת הכרסות הוא מרכזי. מדובר ביועץ מס, שומר סף החב חובת נאמנות כלפי רשויות המס ועובדה זו מהווה נסיבה לחומרה.

93. לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות צינה ב"כ המאשימה כי נאשם 4 נעדר עבר פלילי. עוד לקולה צינה כי הנאשם הודה במסגרת חקירותיו באזהרה בדבר ביצוע היסוד העובדתי של העבירות בהן הורשע ועל כן ניתן לראותו כמי שלקח אחריות חלקית על מעשיו.

94. ב"כ הנאשם 4 ביקש לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין עונש שיכול וירוצה על דרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, וקנס שנע בין ₪ 20,000 ועד ₪ 50,000. הוא עתר להשית על הנאשם 4 מאסר בפועל בן חודש אחד שירוצה על דרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך ₪ 20,000.

95. לעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ציין ב"כ נאשם 4 כי זה הועסק אצל הנאשמת ולא היה מנהל בה. המניע לביצוע המעשים לא היה כספי; המטרה הייתה שהזיוף יתגלה בסופו של דבר ויוביל לפגיעה במערכת היחסים שבין כפר השעשועים ובין הנאשמת. לעניין זה הדגיש ב"כ הנאשם 4 כי העובדה שהזיוף לא התגלה במסגרת הביקורת שנערכה במע"מ היא תמוהה. ב"כ הנאשם 4 ביקש לשקול לקולה את העובדה שהכרסות שזויפו היו **מחוי** לספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת. עוד טען כי למעשה מעשיו של נאשם 4 לא גרמו לפגיעה בקופה הציבורית, שכן הכרסות המזויפות לא שימשו בסופו של יום בהליך הביקורת ולא הייתה להן כל השפעה על גובה השומה שנקבעה לנאשמת.

96. לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות ציין ב"כ נאשם 4 כי הנאשם 4 נעדר עבר פלילי, כבן 54, נשוי ואב ל- 4 ילדים בגילאים 14 ועד 29. עוד ציין כי בשנת 2015 חלתה אשתו של נאשם 4, עברה טיפולים רבים וקשים וביניהם טיפולים כירורגיים [נ/69]. עוד ציין את חלוף הזמן הרב בתיק דנן - מדובר בעבירות שבוצעו לפני כ- 9.5 שנים, וביקש לשקול לטובת נאשם 4 את העובדה כי במשך 15 שנה נרתם לסייע בחלוקת מצרכים וגיוס כספים לנזקקים.

ב"כ הנאשם 4 ציין כי הוא שיתף פעולה עם חוקריו, הודה במעשה הזיוף, לקח על עצמו את מלוא האחריות והביע צער וחרטה על מעשיו. לטענת ב"כ נאשם 4 הודאתו גיבשה את התשתית הראייתית להגשת כתב האישום כנגדו. הנאשם 4 הפנה את חוקריו לתיקייה המצויה במחשבו האישי ובה נמצאו קבצי הכרסות המזויפים, והוא אף פירט כיצד ביצע את הזיוף. בכך חסך מזמן של רשויות אכיפת החוק. גם במענה לכתב האישום הודה הנאשם 4 ביסוד העובדתי של ביצוע העבירות ולמעשה ניהול ההליך התייחס אך לשאלה המשפטית הלגיטימית בדבר התקיימות יסוד המטרה לסייע לאחר להתחמק מתשלום מס.

97. ב"כ הנאשם 4 ביקש להקל בעונשו של נאשם 4 בשל הנזק שנגרם לו מההליך דנן. נטען כי הפרסום התקשורתי הרב שהיה בתיק דנן גרם לפגיעה בשמו הטוב, בתדמיתו ואף הובילה לפגיעה בעסקו ובפרנסתו. לעניין זה הדגיש כי בפרסומים נקשר שמו לעבירות שיוחסו לנאשמים האחרים בתיק. הנאשם 4 פוטר מתפקידו אצל הנאשמת, הקים משרד לייעוץ מס אך התקשה לגייס לקוחות בשל אותו פרסום. זאת ועוד, בקשות האשראי שהגיש נדחו בעקבות ההליך הפלילי דנן. על פי הנטען הטלת עונש של מאסר בפועל יוביל לקריסת עסקו של הנאשם 4.

ב"כ הנאשם 4 ביקש להקל בעונשו גם בשל התנהגות רשויות אכיפת החוק. נטען כי התנהלות מבקרי החשבונות

ומחדלי החקירה בתיק מצדיקים הקלה משמעותית בעונש. מסמכים מהותיים נעלמו מתיק הביקורת ולא נכללו ברשימת חומרי החקירה. חלק מאותם מסמכים התגלו במקרה רק במהלך המשפט. כמו כן, ציין כי נפלו פגמים נוספים בהתנהגות רשויות אכיפת החוק במקרה דנן, אשר למעשה התגלו רק במסגרת החקירה הנגדית בבית המשפט - תשאל פקידי מע"מ אודות הליך הביקורת בוצע על ידי היחידה החוקרת ולא תועד, כמו כן הוסתר מההגנה קיומו של מסמך נהלים בדבר ביקורת חשבונות במע"מ. לעניין זה הדגיש ב"כ הנאשם 4 כי התנהלות זו פגעה ביכולת ההגנה לבסס את טענתה שהליך הביקורת בוצע ברשלנות.

98. ההגנה הביאה לעדות לעונש את מר דוד רחמים [להלן: "**מר רחמים**"]. הוא תיאר כי הוא מכיר את הנאשם 4 מעל 20 שנה, והעיד כי מדובר באדם בעל נתינה אין סופית. עוד תיאר את הדרדרות שחלה במצבו הנפשי של הנאשם 4 בעקבות ההליך דנן וכן את הפגיעה בעסקיו. הוא ביקש לחוס על הנאשם 4 ואמר: "**מה שהוא עשה אני בטוח שהוא לא יעשה יותר, אני לא מקל ראש בשום דבר ואני משאיר את כל השיקולים לבית המשפט כיוון שקטונתי לתת עצות לבית המשפט, אך אני חושב שיש לתת את מידת הרחמים, מדובר באיש שכולו טוב**".

ערכים מוגנים

99. לצד הפגיעה בערכים המוגנים בעבירות המס, כפי שפורט בהרחבה לעיל, הנאשם 4 פגע במיוחד בערך המוגן של פעילות התקינה של רשויות המס. חומרה נוספת מצאתי בעובדה כי תפקידו של הנאשם 4 היה יועץ מס אשר מחויב בחובת נאמנות לרשויות המס ומהווה שומר סף לעניין עבירות מס.

יש לשקול את העובדה כי מדובר היה בשכיר של הנאשמת ולא במנהלה או בעל מניות בה. עוד יש לשקול את העובדה כי בעקבות מעשיו של הנאשם 4 לא נגרמה פגיעה בפועל בקופה הציבורית. על פי הנטען הזיוף בוצע תוך תקווה שיתגלה במעמד הביקורת ולא מאוחר יותר, כפי שהיה בפועל [הזיוף כאמור התגלה רק לאחר תפיסת החומר החשבוני של הנאשמת]. לו הייתי מקבלת את טענת הנאשם 4 כי ביצע את העבירות מתוך מניע לפגוע בקשריה העסקיים של הנאשמת ושל דקל, היה מקום לשקול גם ערכים מוגנים נוספים שהם מחוץ לערכים המוגנים בעבירות המס. מדובר בערכים מוגנים של ביטחון עסקי, הגינות עסקית וכן הוגנות בין עובד למעביד או בין קולגות עסקיים. מתוך שלא קיבלתי עובדתית את הטענה הנ"ל לא אשקול ערכים אלה לחובתו של הנאשם 4.

מתחם ענישה

100. לעניין מדיניות הענישה הנוהגת יש לציין כי לא מצאתי פסקי דין בנסיבות מתאימות, סכומים מתאימים או מעשים דומים. חרף האמור ראו פסקי הדין הבאים:

ברע"פ 1238/19 **אהרון אחדות נ' מדינת ישראל** (27.2.2019) הורשע בריבוי עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך כדון, 10 עבירות של הוצאת חשבונית מס מבלי שבוצעה עסקה ו- 8 עבירות של זיוף פנקס. המבקש ניכה

מס תשומות מבלי שהיו בידיו חשבוניות מס כדין, זאת באמצעות קיזוז מס על סמך חשבוניות פיקטיביות ובכך שהגדיל את סכום המס בחשבוניות המס "הכשרות". סכום המחדל הוא 232,468 ₪. על המבקש נגזר עונש של 5 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 10,000 ₪. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות הערעור נדחו.

ברע"פ 3572/15 **יעקב אלימלך נ' מדינת ישראל** (18.5.2016) הורשע המבקש במספר עבירות על חוק מע"מ, עבירות זיוף חשבוניות מס תשומות שקיבל, בכך שהגדיל את מס התשומות הכלול במטרה להתחמק מתשלום מס, מסירות ידיעות כוזבות, בכך שלא דיווח על עסקאות שירות שסיפק במלואן; עבירות של ניהול פנקסים ורשומות בניגוד לדין. הנזק לקופה הציבורית עמד על כ- 170,000 ₪. הושתו עליו 7 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, חתימה על התחייבות וקנס בסך 20,000 ₪. הבקשה לרשות ערעור נדחתה.

בעפ"ג (מרכז) 42158-08-13 **עזרא שמעיה נ' רשות המיסים בישראל - מחלקה לתיקים מיוחדים** (8.12.2013) הורשע המערער ב- 28 עבירות של מסירת ידיעה כוזבת ו- 8 עבירות של זיוף, הסתרה, השמדה או שינוי פנקס או מסמך, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס. המערער לא דיווח על עסקאות שהמע"מ הגלום בהן הוא בסך של כ- 417,000 ₪. בנוסף, הוציא הנאשם חשבוניות אמת בגין עסקאותיו, במספר פעמים העביר למנהל החשבונות העתקים של החשבוניות אותן הוציא, כשהסכום על גביהן שונה ונמוך מהסכום שהוצא, ובחלק מהמקרים שינה את התאריכים והעתקי החשבוניות. באמצעות מעשיו התחמק מתשלום מס בסך 30,704 ₪. על המערער הושת עונש של 6 חודשים ויום מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 25,000 ₪. הערעור נדחה.

101. הנאשם 4 זייף 3 כרטסות של הנאשמת - כרטסת ספק של כפר השעשועים, כרטסת לקוח של כפר השעשועים אצל הנאשמת וכרטסת מע"מ תשומות של הנאשמת. את הכרטסות העביר הנאשם 4 למע"מ. הכרטסות לא זויפו במסגרת ספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת, אלא במחשבו האישי של הנאשם. מדובר בעבירות שנעברו לאחר תכנון מוקדם ואף מדוקדק ותוך נקיטה בתחכום רב כך שעלה מהכרטסות כי הנאשמת רכשה מוצרים מכפר השעשועים בהיקף של כ- 15 מיליון ₪, בעוד שההיקף הנכון של הרכישות עמד על כ- 215,000 ₪ בלבד.

102. נסיבות ביצוע הזיוף על ידי הנאשם 4 יוצאות דופן כאמור, והן חמורות פחות מהנסיבות שנדונו בפסקי הדין שלעיל. כאמור, בפועל לא נגרם כל נזק לקופה הציבורית. הפגיעה היא בערך של תקינות עבודתן של רשות המס ולא בערכים הציבוריים הנוספים המתייחסים לקופה הציבורית, השוויון בנטל המס והסולידריות החברתית הנלווית לאלה.

עוד יש לציין כי על אף שהזיוף היה מתוחכם ומדוקדק כאמור, הרי שהוא בוצע מחוץ לספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת - מדובר בשיקול משמעותי לקולה. בסופו של יום הזיוף לא אמור היה להשפיע על דיווחי הנאשמת לרשויות המס.

103. בנסיבות אלה, המתחם העונשי לו עותרת המאשימה חמור במיוחד. בוודאי לא ניתן להלום תוצאה נורמטיבית לפיה מעשיו של הנאשם 4 חמורים כפי מעשיו של הנאשם 2 אשר ניכה תשומות שלא כדין בהיקף של 2.3 מיליון ₪ לערך תוך שהוא מנהל תרמית בינלאומית באמצעות הנאשמת 1.

סבורתני כי מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם 4 נע בין חודשיים ועד 8 חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו על דרך של עבודות שירות. לצד זאת יש להשית מאסר מותנה וקנס.

עונשו של הנאשם 4

104. כאמור לעיל, בעבירות המס, במסגרת שיקולי הענישה, נסיבותיהם האישיות של נאשמים נדחקות במידה רבה הצידה מפני האינטרס שבהרתעה ומיגור התופעה.

לקולה יש לשקול את העובדה כי הנאשם 4 כבן 54 נשוי ואב לארבעה. הנאשם 4 נעדר עבר פלילי, הודה עוד בחקירתו באזהרה ושיתף פעולה עם החוקרים באופן מלא. למעשה, גם הליך שמיעת הראיות בעניינו של הנאשם 4 נגע אך לעניין היסוד הנפשי שבבסיס ביצוע העבירה - האם במעשיו מטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס. בוודאי יש לשקול לקולה את העובדה כי בסופו של יום הודייתו בחקירה אומצה על ידי בית המשפט. עוד יש לשקול לקולה את חלוף הזמן מביצוע העבירות, כעשור, מאז לא ביצע הנאשם 4 עבירות נוספות.

סבורתני כי גם כאן יש לשקול לקולה מחדלי חקירה שנפלו במקרה דנן באופן מוגבל. הנאשם 4 הודה עוד במסגרת חקירתו הראשונה. בנסיבות אלה, מחדלי חקירה שנפלו, ככל שאלה נפלו, לא היה בהם כדי "לסבך" את הנאשם בעבירה שלא ביצע ולפגוע בזכותו להליך הוגן.

לאור כלל האמור אני גוזרת על הנאשם 4 את העונשים כדלקמן:

א. 70 ימי מאסר בפועל אשר ירוצו על דרך של עבודות שירות.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 26.1.2020 בשעה 08.00 במשרדי הממונה על עבודות השירות שליד כלא באר שבע. הנאשם יעבוד בבית החייל בירושלים ברחוב האלוף דוד שאלתיאל 3, ירושלים בימים א'-ה' בטווח השעות המותר על פי דין.

ב. מאסר מותנה בן 3 חודשים למשך שלוש שנים שלא יעבור על כל עבירה לפי חוק מע"מ.

ג. קנס בסך ₪ 8,000 או חודשיים מאסר תחתיו. הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 5.2.2020.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י' כסלו תש"פ, 08 דצמבר 2019, במעמד הצדדים.

